Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 77 (9313). • 1988 йил 16 апрель • Баҳоси 3 тийин.

ШАНБА СОНИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ўзининг 14 апрель куни бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида КПСС Марказий Комитетининг меҳнаткашлар халқаро бирдамлик куни муносабати билан Биринчи май Чақириқларини тасдиқлади.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Ўзбекистон ССРга сафари тўғрисидаги ахбороти муҳокама қилинди. Марказий иқтисодий идоралар, министрликлар ва ВЦСПСга учрашувлар ва суҳбатлар чоғида меҳнаткашлар, партия ва хўжалик активлари илгари сурган масалаларни кўриб чиқиш таклиф этилди. Айни вақтда республиканинг иқтисодий потенциалидан фойдаланишни яхшилаш ва шу асосда уни социал-иқтисодий ривожлантиришни юксалтириш зарурлигига алоҳида эътибор қаратилди. Тегишли таклифларни КПСС Марказий Комитетида кўриб чиқиш учун тақдим этиш топширилди.

Мамлакатда халқ таълимини ташкил этиш ва уни бошқариш структураси тўғрисидаги таклифлар кўриб чиқилди ва маъқулланди. КПСС Марказий Комитетининг 1988 йил февраль Пленуми йўл-йўриқларига мувофиқ бошқарувнинг янги структураси бу соҳада ягона давлат сиёсати янада самаралироқ ўтказилишини таъминлаши керак.

Янги тузилган СССР халқ таълими иттифоқ-республика давлат комитети зиммасига ўқитиш ва тарбия соҳасида стратегияни ишлаб чиқиш, прогнозлаш ва истиқболли планлаштириш вазифаси юкланади. Мазкур комитет умумий ўрта таълим концепциясини шакллантириш ва амалга ошириш, ўқув юртларининг ишлаб чиқариш ва фан билан интеграцияси самарали шаклларини кенг қўллаиш, ўрта ва олий мактабни ўқитишнинг замонавий техник воситалари билан жиҳозлаш, кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш системасига илмий-методик ва ташкилий раҳбарлик қилиш, олий ўқув юртлари илмий потенциалидан фойдаланишни яхшилаш вазифаларини ҳал этиши керак. Халқ таълимини бошқариш маҳаллий органлари, ўқув тарбия муассасаларининг ҳуқуқ-

(Давоми 2-бетда)

ПАХТАКОРЛАР ЗАРБДОР ВАХТАДА

● БЕКОБОД районидаги Мавлонов номли совхоз меҳнаткашлари Бутуниттифоқ Коммунистик шанбалигини кўтаринки кайфиятда ўтказмоқдалар. Хўжаликнинг барча бригадаларида чигит экиш ва бошқа дала ишлари уюшқоқлик билан давом этмоқда. Ўн иккинчи беш йилликнинг учинчи йилида совхоз деҳқонлари 2242 гектар ерга чигит экиб ҳосилдорликни гектар бошига 25 центнерга етказишга ва давлатга 5630 тонна юқори сифатли хом ашё топширишга аҳд қилишган.

Ҳозирги бутун диққат-эътибор уруғликни оби-тобида сифатли экиб олишга қаратилган. Бу тадбирни совхозда ўн иш кунида якунлаш режаланган. Айни пайтда далаларда 36 та экиш агрегати юксак унум билан ишлатилмоқда. 1988 йилда совхозда меҳнатни ташкил этишнинг бригада ва оила пудрати формалари ҳам кенг қўлланилмоқда. Ҳозиргача 31 бригада ва 53 оила пудрат асосида меҳнат қилиш истагини билдирди.

Суратларда: (юқорида) хўжаликнинг биринчи бўлимидаги 2-бригадада чигит экиш пайти; навбатдаги агрегат чигит экишга тайёрланмоқда.

А. МАЛЬЦЕВ фотолари.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида

(Давоми. Боши 1-бетда).

лари кенгайтирилади. Бошқарув аппарати сонини анча қисқартириш кўзда тутилган.

Мажлисда М. С. Горбачевнинг Афғонистон Республикаси президенти Нажибулло билан 7 апрель куни Тошкентда бўлиб ўтган учрашуви тўғрисидаги ва Э. А. Шеварднадзенинг 3—6 апрель кунлари Қобулга амалий визити чоғида Афғонистон раҳбарлари билан олиб борган музокаралари натижалари ҳақидаги ахборот тингланди. Совет — Афғонистон ҳамкорлиги ва ҳамжиҳатлигини ривожлантиришнинг боришидан, жумладан Афғонистон муаммосининг ташқи жиҳатлари бартараф қилинишидан мамнуният изҳор этилди. Женева дипломатик жараёнининг якунланиши ва Афғонистон теварагидаги аҳвол сиёсий йўл билан бартараф этилганлиги тўғрисидаги ҳужжатлар имзоланиши бунинг натижаси бўлди.

Олий даражадаги Совет —Афғонистон учрашуви чоғида қабул қилинган Совет — Афғонистон қўшма баёноти шу учрашув якуни бўлди. Учрашув иккала томон бундан буён ҳам Афғонистон теварагидаги вазиятни ҳар томонлама бартараф этишга эришиш йўлида қатъият билан ҳаракат қилишга интилаётганлигини тасдиқлади. Эндиликда Женевада эришилган аҳдномалар асосида Афғонистон муаммосининг ички жиҳатларини ҳал этиш алоҳида аҳамият касб этади. Мазкур муаммони ҳал этишга ёндашув баёнотда аниқ-равшан белгилаб берилган, унда Афғонистондаги миллий яраш йўли, кенг коалиция негизида ҳукумат тузиш сабот ва қатъият билан қўллаб-қувватланиши ва бунда Афғонистон ичкарисидаги вазиятни бартараф этиш масалалари фақат афғонларнинг ўзларига тегишли ва уларнинг алоҳида ҳуқуқи эканлиги айтилди.

Сиёсий бюро М. С. Горбачевнинг ЧКП Марказий Комитети Президиуми аъзоси, ЧССР Президенти Г. Гусак билан суҳбатлари ва А. А. Громиконинг у билан олиб борган музокаралари якунларини кўриб чиқди ва маъқуллади. Мазкур визит чоғида амалга оширилган ишларнинг фойдали бўлганлиги, СССР билан ЧССР ўртасидаги қардошларча дўстлик ва сиёсий иттифоқни мустаҳкамлашнинг муҳимлиги таъкидланди. Қайта қуриш ва демократиялаш йўли турли соҳаларда Совет-Чехословакия ҳамкорлиги имкониятларини рўёбга чиқариш, Совет Иттифоқи ва Чехословакия халқларини маънавий жиҳатдан яқинлаштириш учун принципиал янги шароит яратади, деб қатъий ишонч билдирилди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси М. С. Горбачевнинг амалий визит билан СССРга келган ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР Министрлар Советининг Раиси З. Месснер билан суҳбати ва Н. И. Рижковнинг у билан олиб борган музокаралари якунларини маъқуллади. Визит чоғида эришилган аҳдномалар мукаммал ишлаб чиқариш ва технология кооперацияси, иқтисодий ҳамкорликнинг янги илғор шаклларидан кенг фойдаланиш асосида интеграция алоқалари самарадорлигини ошириш учун яхши замин яратади. Мажлисда 1987 йил апрель ойида имзоланган идеология, фан ва маданият соҳасида ҳамкорлик тўғрисидаги Совет-Польша декларацияси қоидаларини амалга ошириш юзасидан куч-ғайратларни активлаштириш муҳимлиги таъкидланди.

КПСС ва ПБИП ўртасидаги, иккала мамлакат халқлари ўртасидаги қардошларча дўстликни янада мустаҳкамлаш, Совет-Польша муносабатлари бутун комплексини ривожлантириш ва такомиллаштиришда М. С. Горбачевнинг Польшага бўлажак визити принципиал муҳим аҳамиятга эга бўлиши таъкидланди.

Мажлисда М. С. Горбачевнинг социалистик интернационал раиси, Германия Социал-демократик партиясининг фахрий раиси В. Брандт билан учрашуви тўғрисидаги, шунингдек А. А. Громико, А. Ф. Добрининнинг В. Брандт билан бўлиб ўтган суҳбатлари тўғрисидаги ахборот тингланди. КПСС ва социалистик интернационал коммунистлар ва социал демократлар, Европадаги бошқа сўл ва демократик кучларнинг ҳамжиҳатлиги қуролсизланиш, бутун Европада чинакам ҳамкорликни йўлга қўйиш, «Шимол-Жануб» муносабатлари, регионлардаги можаролар сингари проблемаларни ҳал этишнинг сиёсий йўлларини муҳокама қилиш ва қидиришга амалий омил бахш этишга қодир эканлиги уқтириб ўтилди.

Сиёсий бюро М. С. Горбачевнинг Москвага қисқа муддатли амалий визит билан келган Фаластин Озодлик Ташкилоти ижроия комитетининг раиси Я. Арафат билан суҳбати, шунингдек Э. А. Шеварднадзе ва А. Ф. Добрининнинг Я. Арафат билан музокаралари якунларини маъқуллади, янгича сиёсий фикрлаш, барча томонларнинг манфаатлари мувозанатини таъминлаш принципи ҳамда можаронинг барча жиҳатларини амалий ва ўзаро мақбул тарзда ҳал этиш йўлларини қидириб топиш принципи асосида Араб-Исроил можаросини ҳал этишга ёндашувнинг тўғрилигини тасдиқлади. Сиёсий бюро ҳозир Яқин Шарқдаги аҳволни ҳар томонлама бартараф этишга эришиш учун яна ҳам қулайроқ шарт-шароит вужудга келаётганлигини таъкидлаб, шу мақсадда Яқин Шарқ хусусида халқаро конференцияни тезроқ чақириш учун куч-ғайратларни, жумладан БМТ доирасидаги куч-ғайратларни янада кўпайтириб бориш зарурлигини уқдириб ўтди.

Л. Н. Зайков бошчилигидаги Совет Иттифоқи делегациясининг дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги Совет-Финляндия шартномасининг 40 йиллиги муносабати билан Финляндияда ўтказилган тадбирларда иштироки якунлари кўриб чиқилди. Шартнома амал қилиб турган 40 йил мобайнида Совет-Финляндия ҳамкорлиги соҳасида тўпланган тажриба халқаро ҳамжамиятнинг ядросиз зўравонликдан холи дунёни бунёд этишга қаратилган куч-ғайратларига мамлакатларимиз ва халқларимиз қўшган салмоқли ҳиссадир, деб таъкидланди. Л. Н. Зайковнинг Финляндия Президенти М. Койвисто, Финляндиянинг бошқа раҳбарлари, шу мамлакатнинг ижтимоий-сиёсий ва савдо-саноат доираларининг вакиллари билан ўтказилган суҳбатлари натижалари маъқулланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида совет экономикасини ривожлантириш ва халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлашнинг бошқа айрим масалалари ҳам муҳокама қилинди.

НОВАТОРЛАР ИЖОДИЁТИГА— ЖАДАЛЛАШТИРИШ КАФОЛАТИ

БУТУНИТТИФОҚ ИХТИРОЧИЛАР ВА РАЦИОНАЛИЗАТОРЛАР ЖАМИЯТИНИНГ VII СЪЕЗДИ

Мамлакат ихтирочилари ва рационализаторларининг кўп миллион кишилик отряди жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини оширишга сезиларли ҳисса қўшмоқда. Кейинги беш йил ичида ихтирочилар ва рационализаторларнинг ихтиролар ва рационализаторлик таклифларидан халқ хўжалигида олинган тежам қарийб 18 процент кўпайиб, 39 миллиард сўмгача борди. Аммо шу жамоат ташкилотининг самараси замон талабларига тўла йўсинда мос келмаётир. Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамиятининг 14 апрель куни Москвада Катта Кремль саройида очилган VII съезди шу ташкилотнинг мамлакат экономикасини ривожлантиришга қўшадиган ҳиссасини кўпайтириш йўлларига асосий эътибор бермоқда.

В. И. Долгих, Н. В. Талызин, О. Д. Бакланов ўртоқлар президиумга чиқдилар. КПСС Марказий Комитетининг, СССР Министрлар Советининг масъул ходимлари, бир қанча министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, олимлар, ишлаб чиқариш илғорлари ҳам президиумга чиқдилар. Съездда қардош социалистик мамлакатлар ва бошқа чет мамлакатлардан келган меҳмонлар, халқаро ташкилотларнинг вакиллари иштирок этмоқдалар.

ВОИР Марказий кенгашининг раиси Е. И. Тюрин кенгаш иши тўғрисида ҳисобот доклади қилди.

Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамияти тузилганидан бери ўтган ўттиз йил ичида у мамлакатнинг энг оммавий техникавий ташкилотига айланди ва унинг сафларида ўн тўрт миллиондан кўпроқ киши бор, деди докладчи. Новаторларнинг қўшган ҳиссалари салмоқли: масалан, кейинги беш йил ичида 119 мингта ихтиро жорий этилдики, у ўтган ҳисобот давридан анча кўпдир.

Нотиқ эришилган ютуқларга муносиб баҳо берар экан, кейинги вақтларда ихтирочилик ва рационализаторлик ишларида салбий тенденциялар айниқса сезилаётганлигини кўряпмиз, деди. Ишчилар, инженер-техник ходимлар ва олимлар орасида ихтирочилик ва рационализаторлик ижодиётининг нуфузи анча тушиб кетди, ихтирочилик активлиги пасайиб кетди. Техникавий янгиликлардан фойдаланиш муддатлари ва кўламларида сезиларли ўзгаришлар бўлмаяпти.

Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ихтирочилик ва рационализаторлик ишларининг ҳаммасини тубдан қайта қуриш, уни интенсив ривожланиш йўлига ўтказиш, тўғаноқ солиш механизмини қатъиян бартараф этиш зарурати етилганлиги равшан.

ВОИР ташкилотлари КПСС XXVII съезди қарорларини бажара бориб, новаторларнинг қимматли ишланмаларини жорий этишга ўз таъсирини кучайтирди, бундай ишланмаларни танлаб олиб, уларни фан ва техника тараққиёти планларига киритди, кўпдан бери жорий этилмай келаётган ихтироларни инвентаризация қилди. Тармоқлараро тусдаги катта-катта ихтироларни халқ хўжалигига жорий этиш борасидаги ишларни чаққон кўриб чиқиш ва бу ишларни ташкил этиш учун шароитлар яратиш мақсадида ВЦСПС ҳамда СССР Госплани ҳузуридаги ВОИР Марказий кенгаши ташаббуси билан идоралараро комиссиялар тузилди.

Нотиқ КПСС Марказий Комитетининг 1988 йил февраль Пленуми мамлакатда кенг қамровли узлуксиз таълим системасини яратиш зарурати таъкидлаб, меҳнаткашларни ихтирочилик, рационализаторлик ва патент лицензия ишлари асосларига ўргатиш шундай системанинг бир қисми бўлиб қолмоғи керак, деди.

Нотиқ новаторлар ҳуқуқлари ва манфаатларини пухта ҳимоя қилиш системаси ВОИР ишини қайта қуришнинг муҳим кафолати бўлиши керак, деб таъкидлади. ВОИР Марказий кенгаши шу ишнинг асосий ташкилий, методик ва молиявий принципларини белгилаб берган. Аммо авторлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш системасининг бундан буёнги ривожланиши СССРнинг ихтиролар тўғрисидаги қонуни қандай бўлишига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Бундай қонуннинг зарурлиги ўтган съезддаёқ гапирилганди. Шу жуда муҳим ҳужжатни тайёрлаш учун масъул ташкилотлар қонун лойиҳасини ишлаб чиқишни жуда чўзиб юборди.

Қонун корхоналар, шунингдек ихтирочиларнинг техника янгиликларини жорий этишдан социал-иқтисодий манфаатдорлигини таъминлаши, ихтирочининг обрў-эътиборини анча ошириши, унинг ижодий фаолияти учун алоҳида қулай шароитлар яратиб бериши керак.

Съезд ВОИРнинг янги таҳрирдаги уставини кўриб чиқиши лозим. Мамлакат экономикаси ва ижтимоий ҳаётида рўй бераётган чуқур ўзгартишлар уни ишлаб чиқиш заруратини тақозо этди.

ВОИР Марказий кенгаши ревизия комиссиясининг раиси А. М. Жлудко комиссиянинг ҳисобот докладини қилди.

Шундан сўнг музокаралар бошланди. Съезд ўз ишини давом эттирмоқда.

(ТАСС).

ПАРТИЯ ХОДИМЛАРИНИНГ СЕМИНАР КЕНГАШИ

Ангренда область шаҳар ва район партия комитетлари иккинчи секретарларининг кўчма семинар кенгаши бўлди. Семинарда КПСС Марказий Комитетининг «Партияга қабул қилиш ва партия сафларини мустаҳкамлаш борасида Тошкент область партия ташкилотининг ишидаги жиддий камчиликлар тўғрисида»ги қарори қандай бажарилаётганлиги таҳлил қилинди. Область партия комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудири Р. Қ. Турсуновнинг 1988 йил 1 квартал якунлари бўйича область партия ташкилотининг состави тўғрисидаги ахбороти тингланди.

Октябрь район партия комитетининг иккинчи секретари А. Е. Викторов, Тошкент район партия комитетининг иккинчи секретари В. В. Шамугия, Ангрен шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари О. Т. Турғунов партия сафларини мустаҳкамлаш ва сифатини яхшилаш юзасидан жойларда олиб борилаётган ишлар тўғрисида гапириб бердилар.

Область партия комитети енгил саноат ва халқ истеъмоли товарлари бўлими мудири К. М. Йўлдошева халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш ва хизмат тармоқларини Комплекс ривожлантириш программаси қандай бажарилаётганлиги тўғрисида ахборот берди. Семинар қатнашчилари Ангрен саноат корхоналари ишлаб чиқараётган халқ истеъмоли товарлари кўргазмасини кўздан кечирдилар, бир қатор савдо, умумий овқатланиш ва хизмат кўрсатиш объектларини бориб кўрдилар, шаҳарда кооперативлар тармоғи қандай ривожланаётгани ҳақида танишдилар.

Семинарда Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари Р. А. Попов нутқ сўзлади.

Область ҳушёрлик учун кураш кўнгилли жамиятининг конференцияси

Кеча область ҳушёрлик учун кураш кўнгилли жамиятининг ҳисобот-сайлов конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда жамият раиси А. Қаюмов ҳисобот докладини қилди. Докладчи ва музокарада сўзга чиққан нотиқлар кўнгилли жамият ташкил этилгандан буён ўтган икки ярим йил давомида жамият ва унинг бошланғич ташкилотлари, активлари томонидан ичкиликбозликка қарши кураш, соғлом турмуш тарзи учун олиб борган хайрли ишлари билан бирга бу борада йўл қўйиб келинган камчиликларга тўхталиб ўтишди. Улар, айниқса, ишлаб чиқариш корхона коллективлари ўртасида ичкиликбозликка қарши курашишда бошланғич жамият активларининг таъсири сезилмаётганлигини алоҳида таъкидлаб ўтишди.

Конференцияда ҳушёрлик учун кураш кўнгилли жамияти Тошкент области кенгашининг янги состави ҳамда ревизия комиссияси сайланди. А. П. Қаюмов область кенгашининг раиси қилиб сайланди.

Конференция ишида область партия комитетининг иккинчи секретари Р. А. Попов иштирок этди ва сўзга чиқди.

(Конференция ҳақидаги батафсил ҳисобот газетанинг навбатдаги сонларидан бирида берилади).

ҚИСҚАЧА СУҲБАТ

Америка — Совет савдо-иқтисодий кенгаши мажлисининг қатнашчилари учун ўтказилган қабул вақтида, 13 апрель кечқурун М. С. Горбачев АҚШ савдо министри У. Верити билан яккама-якка суҳбатлашди. Қисқача суҳбатда жаҳон экономикасининг энг муҳим масалалари ҳамда Совет-Америка иқтисодий алоқаларини яхшилаш имкониятлари, бу соҳадаги мавжуд муаммолар ва тўсиқлар ҳақида гапирилди.

(ТАСС).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ВА ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитети партия ва совет органларида узоқ йиллар, самарали ишлаганлиги ҳамда туғилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан Тошкент шаҳар халқ контроли комитети раиси Ҳожиакбар **Камоловни** Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитетининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

«БУЮК ПОЧИН» АНЪАНАЛАРИГА САДОҚАТ

ОЛДИНГИ САФДА

● НАРИМАНОВДАГИ «Иргидромаш» заводининг 1200 нафардан ортиқ ишчи-хизматчиси шанбаликда қатнашиб, 38,6 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаради. Корхонанинг илғор Петр Ишков бошчилигидаги бригадаси аъзолари шу куни топшириқни 120 процент қилиб бажаришга аҳд этишган. Ушбу суратда шу бригада аъзоларини кўриб турибсиз.

А. ЗУФАРОВ фотоси.

МАЪМУРИЙ БИНО ЎРНИДА КАСАЛХОНА

ЯНГИЙЎЛЛИК комсомоллар бугунги шанбаликда фаол қатнашдилар. Уларнинг зарбдор отряди район ички ишлар бўлимининг собиқ биносини ремонт қилади. Бу ерда шаҳар болалар касалхонаси ташкил этилади. Комсомолларнинг яна бир группаси бино атрофида ободонлаштириш ишлари билан банд бўлади. Улар бўлажак шифохона ён-атрофини чиқиндилардан тозалаб, мевали ва манзарали дарахтлардан иборат боғ барпо қиладилар.

А. СУЧКОВ,
область комсомол комитети ишчи ва қишлоқ ёшлари бўлими мудири.

ЧИРЧИҚЛИКЛАР ҚАРОРИ

ЧИРЧИҚ металл конструкциялари заводи ишчи-хизматчилари доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 118 йиллиги муносабати билан ўтказилаётган шанбаликка катта тайёргарлик кўришди. Заводнинг биринчи ва иккинчи участкалари коллективи шу куни 48 тонна металл конструкциялари ишлаб чиқаради. Бу кундалик нормадан беш тонна кўпдир. Бундан ташқари давлатга 30 тонна металлолом топширилади, кўплаб мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилиб, ободонлаштириш ишлари амалга оширилади.

Шанбаликда 258 нафар ишчи-хизматчи томонидан ишлаб топилган 2750 сўм маблағ заводнинг социал тараққиёти учун сарфланади.

Г. ЙЎЛДОШЕВА.

ШАҲАРЛИКЛАР ҲАШАРДА

ОЛМАЛИҚ шаҳри меҳнаткашлари ҳар йили нишонланадиган умумхалқ ҳашарида фаол иштирок этишяпти. Мухбиримиз М. Қосимова шаҳар партия комитети саноат бўлими инструктори, шанбалик штаби аъзоси В. Б. ЮКОВГА бир неча савол билан мурожаат қилиб, тайёргарлик ишлари ҳақида гапириб беришни сўради.

— Виктор Борисович, олмалиқликлар меҳнат байрамига қандай ҳозирлик кўришди!

—Олмалиқ—йирик саноат маркази. Бу ерда ўнлаб замонавий корхоналар, қурилиш ташкилотлари, муассасалар бор. Шаҳримиз йилдан йилга ободонлашиб бораяпти. Бунда ишлаб топилган маблағнинг асосий қисми социал маиший объектлар қурилишига сарфланаётган умумхалқ ҳашарлари ҳам катта роль ўйнаяпти. Шунинг учун бу йил ҳам уни уюшқоқлик билан ўтказиш, юксак меҳнат кўрсаткичларига эришиш учун катта тайёргарлик ишларини олиб бордик. Жойларда шанбалик штаблари тузилиб, бажариладиган ишлар ҳажми белгилаб қўйилди.

— Қандай меҳнат кўрсаткичларига эришиш кутиляпти!

— Саноатчиларимиз пландан ташқари 475 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашни планлаштиришган. Бу халқ хўжалиги учун зарур бўлган кўплаб тонна металл прокати, қимматли аммофос ўғити ва бошқа маҳсулотлардир. Ҳозир аҳоли эҳтиёжи учун зарур бўлган кенг истеъмол товарларини кўпайтиришга катта эътибор берилаяпти. Коммунистик шанбалик куни 425 минг сўмлик шундай буюмлар ишлаб чиқарилади.

— Олмалиқ бунёдкорлари, транспортчилари қандай ишларни режалаштиришган!

— Ҳозир шаҳримизда уй-жой, маданий-маиший объектлар қурилишига эътибор тобора кучайтирилмоқда. Бу борадаги ишлар ҳажми ва суръати ошмоқда. Бинокорларимиз 210 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришади. Транспортчиларимиз эса 75 минг тоннадан ортиқ халқ хўжалиги юкларини белгиланган манзилларга етказиб беришади. Кўплаб меҳнат коллективлари шу куни тежалган хом ашё ва материаллар билан ишлашади. Меҳнат байрамидан тушган иш ҳақининг 70 минг сўмини беш йиллик фондига ўтказиш назарда тутилмоқда.

— Ободонлаштириш юзасидан нималар қилинади!

— 35 минг нафардан ортиқ шаҳарликлар шундай хайрли ишларда банд бўладилар. Шаҳар территорияси участкаларга бўлиниб, уларни ободонлаштириш, тартибга келтириш, кўкаламзорлаштириш муайян меҳнат коллективларига бириктиб қўйилди. Умуман ободонлаштириш ишлари бошлаб юборилганига анча бўлди. Ерларни чиқиндилардан тозалаш, юмшатиш салкам бир ойдан бери давом этмоқда. Бунда ишчи-хизматчилар қатори шаҳримиз мактаб, ҳунар-техника билим юртлари талабалари ҳам иштирок этишяпти. Улар ўз мактаблари ва уларнинг атрофида тозалаш, кўкаламзорлаштириш ишлари билан шуғулланишади. Айни вақтда кўплаб тонна металлолом ва қоғоз чиқитлари ҳам йиғиб берадилар.

Бир сўз билан айтганда шанбалик зўр уюшқоқлик ва самарали ўтишига эришилади.

МЕТРОСОЗЛАР АҲДИ

Беш йиллик фондига 13 минг сўм ўтказамиз, бу пулнинг ярмини шанбаликда ишлаб топилган фойда ташкил этади — «Ташметрострой» коллективи ана шундай қарор қабул қилди.

Тошкент метросозлари бугунги шанбаликда анъанани «бузишга» аҳд қилдилар: шу вақтгача умумиттифоқ фондига иш ҳақидангина пул ажратиларди. Ўзини ўзи пул билан тамъинлашга ўтган метросозлар энди бу ишга катта ҳисса қўшишлари мумкинлигини ҳисоблаб чиқдилар.

— Шанбаликда ишчиларимиздан 2 мингдан ортиқ киши Ўзбекистон йўлининг иккинчи навбати қурилишида ишлайди, — деди трест партия комитети секретари Х. Мусаев. — Унинг узунлиги 4 километрдан кўп. Бу йил биз учун анча муваффақиятли келди: миллион сўмлик нормадан ортиқча материаллардан халос бўлдик, жарима тўлашдан қутилдик, молиявий аҳволимиз яхшиланди.

Одатдагидан 20 минг сўмлик кўп—юз минг сўмлик иш бажарилади. Ишчиларимиз янги линияларнинг барча станцияларида — Ғафур Ғулом номли, «Тинчлик», «Чорсу», «Беруний» станцияларида меҳнат қилишади. Кавлаш ишлари билан бирга тайёр участкаларда йўл қурилиши давом эттирилади. Г. Люстер, Г. Гостенин, Б. Мухин бригадалари смена топшириғини бир ярим баравар бажариб, рекорд даражада меҳнат унумдорлигига эришиш ниятидалар.

Навбатдаги линия 1990 йилнинг 7 ноябрида ишга тушади. У марказни «Эски шаҳар»нинг Студентлар шаҳарчаси, «Юбилейний» спорт саройи районлари билан боғлайди. У ердан эса маршрут автобуслари саноқли дақиқаларда йўловчиларни рақамиш даҳасига элтиб қўяди. Беш йиллик охирида Тошкент метроси линияларининг узунлиги 32 километрга етади.

«Ташметрострой»нинг ўнлаб меҳнатчилари шанбаликни Москвада, мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларида ўтказадилар. У ерда метросозларимиз ўз ҳамкасбларига ер ости поездлари учун янги линиялар ётқизишда ёрдам берадилар.

(ЎзТАГ).

Болалар фондига

«УЗБЕКГЕОФИЗИКА» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасида 3,5 минг нафардан ортиқ геолог ва инженер-техник ходимлар меҳнат қилишади. Уларнинг кўпчилиги бугун — умумхалқ ҳашари куни ўз меҳнат постларини эгаллашади. 900 киши хўжалик йўли билан барпо этаётган 16 квартирали турар-жой биноси ва илмий ҳисоблаш маркази қурилишида иштирок этади.

Шу кунги тушган иш ҳақининг 15 минг сўми беш йиллик фондига, 4 минг сўми эса В. И. Ленин номидаги болалар фондига ўтказилади.

А. ЭРГАШЕВ,
Оржоникидзе райони.

ҲИММАТ

ЗАВОД ишчи-хизматчилари улуғ доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 118 йиллигига бағишлаб Коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги ташаббусга бажонидил қўшилдилар. Коллективимиз умумхалқ ҳашарини икки босқичда ўтказишга қарор қилди. Бундан мақсад унинг ҳар томонлама самарали бўлишига эришиш эди. Биринчи босқич 9 апрель куни ўтди. Минглаб машинасозларимиз шу кунги шанбаликда фаол қатнашдилар. Иккинчи босқичи эса бугун ўтади.

Заводнинг барча цехлари ва бригадаларида оширилган социалистик мажбуриятлар олинди. Бугун эса эл-юрт олдида берилган ваъданинг тўла устидан чиқиш учун қизғин меҳнат давом этади.

Умумхалқ ҳашарида 6 минг нафардан ортиқ машинасоз қатнашади. Илгари корхонада ишлаб, эндиликда кексалик гаштини сураётган юзлаб ветеран ташсельмашчилар ҳам меҳнат қўйнида жавлон урадилар. Кўпчилик ишчилар ўзларининг иш ўринларини эгаллайдилар. Мутахассисларнинг анчагина қисми ҳам станокларни бошқарадилар. Қолганлари юк ортиш-тушириш, цехлар ва завод территорияларини ободонлаштиришда қатнашадилар.

Коммунистик шанбалик куни иқтисод қилинган хом ашё ва материаллар ҳисобига ишлаш машинасозларимизнинг ажойиб анъанаси бўлиб қолган. Бунинг учун барча ишлаб чиқариш участкаларида турли хил ресурсларни тежаш юзасидан қизғин кураш борди. Бунинг натижаси анча дуруст бўлди. Масалан, қуювчилар шу куни 70 тонна қуйилманинг ярмидан кўпроғини иқтисод қилинган материаллар ҳисобига тайёрлайдилар. А. Фогел раҳбарлигидаги бригада аъзолари эса шанбаликда оддий кунлардагидан икки машина комплекси кўп беради. В. Грибков бошчилик қилаётган бригада аъзолари топшириқдагидан 20 процент ортиқ маҳсулот тайёрлайдилар, Ҳ. Раҳмонов раҳбарлигидаги бригада аъзолари эса пландагидан ташқари 16 тонна металл прокатини кесадилар. Д. Атаманов, Б. Абдужафаровлар бош бўлган коллективлар ва бошқа бригадалар ҳам топшириқни 120 процентга етказиб бажарадилар.

В. КЛЕМЕНТЬЕВ,
«Ташсельмаш» заводининг мутахассиси.

Бир ярим баравардан

ТОШКЕНТ тўқимачилик комбинатининг Паркентдаги филиали ишчилари ҳам В. И. Ленин таваллудининг 118 йиллигига бағишлаб ўтказиладиган умумхалқ ҳашарида актив қатнашадилар. Амалга ошириладиган ишлар режалаштириб қўйилди. Меҳнат байрами куни коллективнинг 220 нафар тўқувчиси ўз дастоҳларида меҳнат қилади. Нафиса Йсроилова, Сайёра Жўраева, Азиза Ҳакимова ва Умида Хаитовалар каби илғор тўқувчилар бир ярим нормадан иш бажаришга сўз беришди.

100 нафар ишчи-хизматчи эса филиал территориясида ободонлаштириш ишлари билан банд бўлади. Шанбаликда ишлаб топилган 600 сўмлик иш ҳақи беш йиллик фондига ўтказилади.

М. МИРКАМОЛОВ.

ИЛМИЙ ТАРАҚҚИЁТ — НАҚД САМАРАСИ БИЛАН

Т. РАШИДОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар акдемиясининг вице-президенти

ФАН — ҳар бир жамиятни тараққиёт сари етакловчи қудратли тармоқдир. Мамлакат экономикаси, халқ турмуш фаровонлигининг қай даражада эканлиги илм-фан тараққиётига бўлган эътиборда ёрқин кўзга ташланади. Шунинг учун ҳам партия ва ҳукуматимиз фан-техникани жадал ривожлантириш масалаларига доимо аҳамият бериб келмоқда. КПСС Марказий Комитетининг апрель (1985 йил) Пленумидан кейин бу соҳани равнақ топтириш, такомиллаштиришга ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ ва ўзгачароқ талаблар қўйилди. Халқ хўжалигида юксак натижалар берадиган тадқиқотлар билан шуғулланиш, фундаментал йўналишларни белгилашда истиқболни кўзлаб иш юритиш, кадрлар малакасига, истеъдодига эътиборни кучайтириш, энг муҳими сарфланган бир сўм ҳисобига олинадиган самарани йил сайин ошириб бориш айни долзарб вазифалар бўлиб қолди.

Кейинги уч йил ичида республикамиз илмий муассасаларида бу борада бир мунча ишлар амалга оширилди. Пленумдан кейин барча илмий тадқиқот институтлари ва лабораторияларида кўпчилик билан маслаҳатлашилди, фикр-мулоҳазалар ўрганилди. Партия илм-фан кишилари зиммасига юклаётган вазифаларнинг моҳияти ҳақида батафсил гаплашиб олинди. Мулоҳазалар, таклиф ва истаклар ўрганиб чиқилди. Бу жараён бизга ички фаолиятимизни аниқ-равшан кўрсатиб берди. Бир қатор илмий муассасаларда изланишлар олиб боришда такрорийликка йўл қўйилаётганлиги, халқ хўжалигига етарли даражада нафи бўлмаган мавзу устида иш олиб борилаётганлиги маълум бўлди. Илмий кадрларнинг қобилияти, малакаси синовдан ўтказилди. Анчагинаси илмий аттестация туфайли юзага қалқиб чиқдилар. Ана шундай билим савияси паст бўлган, илмий ишга лаёқатсиз кишилардан 500 нафари эгаллаб турган лавозимидан бўшатилди. Айрим лабораторияларни бир-бири билан қўшиш, ихтисос жиҳатдан яқинларини йириклаштириш ёки йиллар давомида самарасиз ишлаганларини тугатиш ҳисобига 300 дан кўпроқ лабораториядан 90 таси қисқартирилди. Олиб борилаётган тадқиқотлар ҳам аҳамиятига қараб қайта ўрганиб чиқилди. Натижада улардан энг муҳимлари устида изланишлар ўтказиш мақсадга мувофиқ деб топилди. Айни пайтда йирик соҳалар бўйича келгусида катта самара берадиган илмий йўналишлар планлаштирилди.

Ана шу ташкилий ишлар ҳисобига айрим юксак малакали кадрларнинг маошлари 50 процентга ошди. Давлат маблағини беҳуда совуришга чек қўйилди.

Бу, албатта дастлабки қадамлардир. Аммо академиянинг айрим институтларидаги умумий аҳвол ҳали биздан кўп ҳаракат, меҳнат ва чуқур масъулият талаб этади. Ниҳоясига етган илмий ишланмаларни ишлаб чиқаришга жорий этишда ҳамон сустлик давом этмоқда. Бу борада ўз меҳнати маҳсулини кўришга қизиқмаётган олимни ҳам, янгиликни иш жараёнига татбиқ этишга лоқайд қараётган ишлаб чиқариш вакилини ҳам тенг айблаш ўринли бўлади.

Мана бу рақамларга эътибор берайлик. 1987 йилда республика ва мамлакат халқ хўжалиги комплексига 135,9 миллион сўм иқтисодий самара берган 325 та тадқиқот жорий этилди. Эришилган самара умумий план кўрсаткичининг 48,7 процентини ташкил этди, ёки сарф қилинган бир сўмга 2 сўм 20 тийин тўғри келди. Биргина 1987 йилда 1986 йилдагига нисбатан эришилган самара 16,1 миллион сўмга камайиб кетганлигини, катта фойда бериши мумкин бўлган кўплаб янги ишланмалар халқ хўжалигига тадбиқ этилмай қолганлигини ҳеч нарса билан оқлаб бўлмайди. Уларнинг ҳаммаси фақат ишга лоқайдлик, йиллар давомида чекилган машаққатларнинг қадрига етмаслик оқибатидир

Хўш, бундай муаммони бартараф этиш чоралари кўрилаяптими, деган савол туғилади. Кўрилаяпти. Академия координацион совет томонидан фан-техника соҳасида эришилган ютуқларни намойиш этиш мақсадида кўргазма ташкил этилди. Унда ҳар бир илмий-тадқиқот институти ўзи яратган янгиликларни намойиш этмоқда. Бу кўргазмада олимлар, ишчилар, меҳнаткашлар билан учрашувлар ўтказиб, уларга нималарни жорий этиш мумкинлигини тушунтириб бермоқдалар. Лекин бу етарли эмас. Чунки кўргазмага ҳаммани йиғиб бўлмайди. Ана шуни ҳисобга олиб бир вақтлар район партия комитетлари ҳузурида фан янгиликларини пропаганда қилиш бўйича тузилган жамоатчи советлар ишини жонлантириши керак, деб ўйлайман. Негадир улар ишламай қўйдилар. Фан билан ишлаб чиқариш ўртасида ҳамкорлик сусайиб кетди.

Ҳозирги аҳволни тузатишнинг яна бир қатор имкониятлари бор, менимча. Бу КПСС Марказий Комитетининг февраль (1988 йил), Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленумлари белгилаб берган йўлдир. Пленумларда илмий-тадқиқот институтлари олий ўқув юртлари ва ўрта махсус билим муассасалари билан жуда яқиндан ҳамкорликда бўлишлари кераклиги алоҳида таъкидланди. Бўлажак мутахассисларни малака жиҳатдан пишиқтиришда, ёш авлодни илм-фанга қизиқадиган тарзда тарбиялашда олий ҳамда ўрта махсус мактабларга ёрдам кўрсатиш зарурлиги академия институтлари зиммасига катта вазифа қилиб юкланди. Республикамизда аслида бундай ҳамкорлик бошланган. Кибернетика, информатика, механика, физика, химия, биология ва бошқа соҳаларнинг замонавий тармоқлари бўйича олий мактаблар факультетлари ҳамда кафедраларида алоқалар ўрнатилаётир. Илмий-тадқиқот институтларида олий ўқув юртларининг кафедралари филиалларини ташкил этиш ҳам тажриба қилинмоқда. Аммо қилинган бу ишлар ҳам етарли эмас. Академия илмий муассасалари, олий мактабларнинг олимлари ана шу борада ҳамон ташаббуссизлик қилмоқдалар.

Биз асосан ишимиздаги камчиликлар, қилиниши лозим бўлган режаларга тўхталдик. Бу билан ҳеч қандай ўсишга эришилмаяпти, деган хулоса чиқариш тўғри эмас, албатта. Тилга олса арзийдиган ютуқлар ҳам йўқ эмас. Масалан, олимларимизнинг математика, ядро физикаси, физика, механика, геология, кибернетика, астрономия, химия, электроника ва бошқа соҳалардаги изланишлари илм-фан тараққиётига қўшаётган салмоқли ҳиссадир.

17 апрель—Совет фани куни

Кейинги йиллар ичида республикамиз гидрометереология хизматининг илмий станциялари самарали тадқиқотлари билан халқ хўжалигини ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Пойтахт областимизда жойлашган «Дукант» станцияси ана шундай муассасалардан биридир.

Суратда: станциянинг машиналар залида.

С. Величкин фотоси. (ЎзТАГ).

СОЦИАЛ МАСАЛАЛАР БЎЛИМИ ПОЧТАСИДАН: АКС САДО

«ҲАҚСИЗЛИКНИНГ УМРИ ҚИСҚА...»

«ЯХШИЛАРНИНГ ҚАДРИГА ЕТАЙЛИК» мақоласига келган хатлар ва билдирилган муносабатлар ҳақида

ГАПНИНГ очиғи, редколлегияда маслаҳатлашиб мақолага юқоридаги сарлавҳани қўйгач, «сал ошириб юбормадикмикан?» деган фикр ҳам хаёлимдан ўтган эди. Ҳозир, ушбу мақолага бир ойдан ортиқ вақт мобайнида келган ва ҳамон келаётган ўнлаб хатларни бирма-бир кўздан кечираркан-ман, ўшанда беҳуда ҳадиксираганимга ишонч ҳосил қилдим. 6-туғруқхона коллективининг мақола ёзилмасидан олдин бўлиб ўтган икки йиғилишида коллектив аъзолари бош врач Евгения Николаевна Осиповани самимий ҳурмат қилишларига ишонган эдим, энди эса бу аёлни фақат коллективда эмас, балки бутун шаҳарда жуда кўпчилик яхши танишини ва юракдан ҳурматлашига қатъий ишондим. Бу хатларнинг кўпи «умримда биринчи марта редакцияга ёзяпман, мақолани ўқигандан сўнг ёзмасдан туролмадим», «ёзмаслигим мумкин эмасди» деган сатрлар билан бошланади. Бу хатларнинг кўпида «мен ҳаётда яшаб юрганлигим учун», ёки «фарзандим бу ёруғ дунёда яшаётганлиги учун Евгения Николаевнадан, 6-туғруқхона шифокорларидан миннатдорман, қарздорман» деган қалб сўзларини ўқийсиз. Айрим сатрлар қўл билан эмас, юрак билан ёзилгандек вужудингизни ҳаяжонга солади ва беихтиёр ўйлаб қоласиз: ахир, бир инсон бўлса шунчалик бўлади-да!

«1988 йил 27 февралда «Тошкент ҳақиқати»да эълон қилинган «Яхшиларнинг қадрига етайлик» мақоласини ўқиб ҳайратдан ёқа ушладик, — деб ёзишади пойтахтдаги 22-ҳунар-техника билим юртининг мастерлари Д. ДАМИНОВА ва М. АЗИМОВА. — Наҳотки бу тазйиқ ва камситишлар халқнинг эътиборини қозонган туғруқхона бош врачи, ўнта эркакнинг ишини дўндирадиган аёл Евгения Николаевна Осиповага нисбатан бўлса! Бизнинг 6 нафар фарзандимиз шу туғруқхонада дунёга келган. Ҳар гал тўлғоқ азобига қарамай, қанчалик узоқ бўлса ҳам мана шу туғруқхонага етиб келишга ҳаракат қилардик. Чунки биз бу ерда ҳар қандай ҳолатда ҳам ўзимиз ва фарзандимиз омон қолишига ишонардик. Нега энди шундай коллективни вужудга келтирган ва унга чинакам раҳбарлик қилаётган бош врач шошма-шошарлик билан чиқарилган буйруқ туфайли жафо чекиши керак? Бу жамиятимизнинг аҳлоқ нормаларига зид эмасми, халққа ўзини бағишлаган инсоннинг қадри шу бўлдими? Мутасадди ташкилотлар ибратли коллективни ва унинг ибратли раҳбарини қайта-қайта текширгандан кўра ўз эътиборларини муҳимроқ вазифаларга — қатор поликлиника ва касалхоналарда йўл қўйилаётган хато ва камчиликларга қаратсалар фойдали бўларди».

Ниҳоятда тўғри таклиф, шундай эмасми? Юқоридаги сатрларни ўқиган деярли ҳар бир газетхоннинг кўз олдига пойтахт шаҳар поликлиника ва касалхоналаридаги тартибсизликлар, сансалорликлар келади. Буларни тугатиш эса бевосита шаҳар Соғлиқни сақлаш Бош бошқармасининг вазифасидир. Шаҳар медицинаси шаънига айтилган бу айбловлар адрессиз бўлиб қолмаслиги учун «объект» қидиришга тўғри келмади. Навбатдаги хатда худди ана шундай «адрес» ҳақида фикр юритилибди. Улуғ Ватан уруши ветерани, уруш ва меҳнат ветеранлари Тошкент секцияси Президиумининг аъзоси А. ХЎЖАЕВ қуйидагиларни ёзади: «Бундан 8—10 йил муқаддам менинг икки ўғил набираларим шу 6-туғруқхонада туғилган. Ҳозир ҳар гал унинг ёнидан ўтаётганимда мен набираларимга уларнинг «биринчи уйи» шу эканини уқтираман. Кейинги 3—4 йил мобайнида мен туғруқхонанинг осмонўпар янги биноси қурилишини диққат билан кузатдим. «СредазНИПИнефть» институти директорининг ўринбосари бўлиб ишлаганимдан биламанки, бунақа мураккаб инженерлик иншоотини қуришнинг ўзи бўлмайди. Ана шу мураккаб қурилишга бош врач Осипова бош-қош бўлди, елиб-югурди. Осиповага қурилиш камчиликларини тугатиш учун икки ҳафтагина муддат берган шаҳар Соғлиқни сақлаш Бош бошқармаси бошлиғи В. П. Русинов қурилиш ишларини қай даражада тушунишини ошкор қилиб қўйибди. В. П. Русинов нега зўр бериб Е. Санкинани ҳимоя қилиб, Е. Осиповадан ҳалос бўлишга ҳаракат қилаётганига тушуниб бўлмайди. Бунинг ўрнига у Улуғ Ватан уруши инвалидлари госпиталидаги даволаш-профилактика ишларини яхшилаш бўйича жиддийроқ шуғулланса фойдали бўлур эди. Ҳолбуки, 1987 йилнинг сентябрь ойида бўлиб ўтган Тошкент шаҳар ижроия комитети билан уруш ва меҳнат ветеранлари Советининг қўшма кенгашида бу масала ўртага ташланган эди. Ана шу кенгашда сўзга чиққанлар мазкур масала бўйича Соғлиқни сақлаш Бош бошқармасининг фаолиятини қаттиқ танқид қилгандилар ва В. П. Русинов бошлиқ лавозимига янги тайинланганини ҳамда камчиликларни тугатишга ваъда берганини эътиборга олинган эди. Аҳвол эса кўпам ўзгаргани йўқ. Е. Н. Осиповага келсак, менимча, у ўз ўрнида ўтирибди».

Фронт йўлларини ўтган, ҳаётда кўп оқ-қорани кўрган ветераннинг сўзларига қўшимча киритишга ҳожат бўлмаса керак. Чамаси, у бор ҳақиқатни очиқ ёзибди.

«Мен мақолани ўқиб, умримда биринчи марта редакцияга ёзяпман, — деб бошлабди ўз хатини Високовольт массивидаги 110-уйнинг 37-квартирасида яшовчи она Мавлуда РАҲМОНОВА. — Мен 1968 йилдан бери Евгения Николаевнани биламан. Бирнеча марта операцияни бошдан кечирдим: уларнинг оғир иккитасида тирик қолганим учун Евгения Николаевнадан қарздорман. Унга нисбатан қилинган адолатсизлик ва ноинсофлик мени ларзага солди. У моҳир хирург, ажойиб инсон-ку! Унинг ҳамиша шу қадар тетиклигига, серғайрат ва куйди-пишдилигига ва теран ақлига ҳар қандай ёш аёл ҳам ҳавас қилса арзийди».

Мазкур мақолага келган почтада кўпгина эркакларнинг ҳам мактуби борлиги аввалига ғалатироқ туюлди. Лекин уларнинг мазмуни билан танишгач, воқеага муносабат билдирганлардан қувондик.

«1978 йилнинг августида турмуш ўртоғимни оғир аҳволда кучли оғриқ билан 6-туғруқхонага олиб бордим, — деб ёзади Тошкент қишлоқ хўжалиги институтининг катта ўқитувчиси Т. ҚОСИМОВ. — Бош врач Е. Осипова дам олишга кетиш олди экан. Лекин вақти билан ҳисоблашмасдан бир кеча-кундуз туғруқхонада қолди, хотинимни операция қилди. Операция уч соат давом этди, хушсиз бемор ҳаётга қайтарилди. Шундан сўнг ҳам Евгения Николаевна бошқа шаҳарда дам олаётган бўлишига қарамай, телефон орқали ўзи операция қилган беморнинг соғлиғи билан қизиқиб турди. Мен, турмуш ўртоғим ва қариндошларимиз ундан бир умр миннатдормиз. Евгения Николаевнага бошимиз ерга теккунча таъзим қиламиз, узоқ умр тилаймиз. Сизнинг газетангиздаги мақолани ўқиб ниҳоятда ажабландим ва Е. Осиповага нисбатан бундай муносабатни тушунмовчилик, деб биламан. Бу тушунмовчиликни чуқур аниқлаш ва соғлиқни сақлашнинг жонкуяр ташкилотчиси ҳамда фидокори Евгения Николаевнанинг қадрига етиш керак, деб ҳисоблайман».

Черданцев массивидаги 25-уйнинг 7-квартирасида истиқомат қиладиган она А. КАМОЛОВА шундай ёзади: «Кўпинча газета ўқиётиб хурсанд бўласан: мана, ниҳоят адолат қарор топадиган бўлибди — нўноқ раҳбарни бошлаб урипибди. Бу воқеада эса аксинча — газета раҳбарни ёқлаб чиқибди ва менимча жуда тўғри иш қилибди. Е. Осипова тажрибали, юқори малакали мутахассис ва яхши раҳбар. Шунинг учун ҳам 6-туғруқхона узоқ йиллардан бери шаҳарда илғорликни қўлдан бермай келмоқда. Менинг икки қизим шу ерда туғилган ва зарурат туфайли яна кўп марта у даргоҳда бўлганман. Ва биз аёллар, агар фавқулодда ҳодиса рўй берса, ўша заҳоти ёнимизда Евгения Николаевна ҳозир бўлишига ишонамиз. Мен эрталаб соат 8 да анализ топширишга борганларимда Евгения Николаевна эски бинода ишларини битказиб, соат 9 да қурилаётган янги бинога югуриб бораётганини кўп марта кўрганман. Ушбу мақолани ўқигач, ёши бир жойга бориб қолган аёл беморлар билан қурувчилар ўртасида зир югуриб юрганида В. П. Русинов қандай ёрдам қилган эди, деб сўрагим келади. Энди эса Евгения Николаевна нокерак бўлиб қолибдими? Йўқ, у биз аёлларга керак, коллективга, у ўзининг бой тажрибасини ўргатаётган ёш мутахассисларга керак. Тумтароқ ёзганим учун кечиринг, ҳаяжонланяпман».

«Ўтмишда илғор даволаш муассасасининг бошлиғини етарли асосларсиз бошқарув органи раҳбари томонидан таъқиб қилинганини эслолмайман, — деб ёзади уруш ва меҳнат ветерани, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач Василий Степанович ВОРОБЦОВ. —Энди эса, бирдан... шаҳардаги энг илғор туғруқхонанинг бош врачи қувғин қилинганини фактини ўқиб лол қолдим. Е. Н. Осипова 28 йилдан бери бу коллективга раҳбарлик қилиб келяпти, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач, Октябрь Революцияси ордени кавалери, унинг раҳбарлигида туғруқхона жуда кўп марта кўчма Қизил байроқ ва мукофотлар билан тақдирланган, бу даргоҳда 100 минг (!) бола дунёга келган. Е. Осипова ҳақида шоирлар шеърлар битишган, болалар бу шеърларни улкан мажлислар залларида ўқиб берганлар ва ўзлари ҳам Евгения Николаевнани «Она! деб атаганлар! Шундай инсон бирдан... таъқибга учраса? Тўраликка қарши кураш олиб борилаётган айни ҳозирги пайтда тўраликнинг бундан баттарроқ намунасини тасаввур қилиб бўлмайди. Балки бундай йўл тутишга асос бордир? Йўқ, «мен бошлиқман — хоҳлаганимни қиламан» деган ўзбошимчаликдан бошқа нарса эмас. В. П. Русинов ўзбошимчаларча, қонунга риоя қилмасдан, муносиб хизмат кўрсатган врач ва ажойиб инсонни вазифасидан бўшатишга қарор қилди ва буни амалга оширди. Е. Санкинага ҳозирча кимлиги аниқланмаган номаълум амалдор шахслар ғамхўрлик кўрсатгани учун ҳам, унинг иши мана шунақа тус олди. Бунга шубҳа йўқ, фақат бунақа ғамхўрлик қандай бажарилиши маълум, холос. Туғруқхона коллективи ҳақиқий ҳушёрлик намунасини кўрсатиб, ўз раҳбарини ҳимоя қилган».

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач, медицина фанлари кандидати, доцент Н. С. ПЕТРОВАнинг хати В. Воробцовнинг мактубидаги фикрларни тўлдиради ва янада аниқлик киритади: «Мақолада Е. Санкина томонидан Е. Осиповага асоссиз туҳмат қилингани аниқ ва ҳаққоний тасвирланган. Е. Санкинани ҳимоя қилаётган баъзи амалдор шахсларга 6-туғруқхона коллективи у билан ишлашни хоҳламаётгани, акушер-гинекологлар у билан бирга навбатчилик қилишни, ёши ва тажрибаси катта ҳамкасблари эса у касаллик тарихига ёзган ёлғон ва хатолар туфайли унинг малакасизлигига бефарқ қарашни истамаётганликлари маълуммикин? Е. Н. Осипова эса Тошкентдагина эмас, чет элда ишлаганида ҳам совет врачининг юксак маҳоратини намойиш қилган. Е. Осипова билан Е. Санкинани ёнма-ён қўйиб бўлмайди, улар бир-бирига қарши қутбдаги одамлар — бири бутун умрини Ватанга, халққа хизмат қилишга бағишлаб келяпти, иккинчиси эса асосан 6-туғруқхона коллективи ўртасида ғийбат ва пароканадаликни туғдириш билан шуғулланяпти. Мен, чиркин воқеаларга чек қўйиш, Е .Л. Санкинани буйруқ билан бошқа жойга ишга ўтказиш керак деб ҳисоблайман. Шундагина 6-туғруқхонада авалгидек осойишта, ижодий, дўстона муҳит қарор топади».

Шунингдек, Юнусобод массиви 2-квартал 20-уйнинг 22-квартирасида яшовчи она, КПСС аъзоси Р. ЙЎЛДОШЕВА, Бешёғоч массиви, 4-уй, 96-квартирада истиқомат қиладиган милиция ходими Д. УБАЙДУЛЛАЕВ, Космонавтлар проспектидаги 12-уй бекаси Е. АФОНИНА, Ш. Руставели кўчасидаги 15-уйнинг 45-квартираси соҳибаси Н. МИЛЮХИНА, Тошкент Давлат педагогика институтининг аспиранти Д. ЗИЯЕВА ва бошқа кўплаб газетхонлар ҳам мақола юзасидан хат ёзишган. Улар нинг мазмуни ҳам асосан юқоридагидек — Е. Н. Осиповани тажрибали, билимдон ва муносиб бош врач сифатида кўрсатишган. Унга ўз ҳурматларини изҳор этишган. Адреслар, авторлар ҳар хил, бироқ, уларнинг мазмуни ва мақсади бир: Евгения Николаевнага нисбатан адолатсизлик қилинган. Адолат топталмасин. Адолатсизликка сабабчи бўлган ва унга йўл қўйган кишилар жазолансин!

Хатлар обзорини Чилонзор район 9-кварталдаги 18-уйнинг 8-квартирасида истиқомат қиладиган газетхон С. Тангриеванинг мактубидан олинган сўзлар билан якунлаймиз: «Ҳурматли редакция! Газетангиз саҳифасида хунук воқеага хулоса-хотима берилгани тўғрисидаги хабарни ўқишни истардик, токи биз оналар «Адолат тантана қилибди!», дея енгил нафас олайлик».

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати» редакцияси социал масалалар бўлимининг мудири.

* * *

Бу материал газетада эълон қилишга тайёрланаётганда редакцияга расмий жавоб келди. Унда жумладан шундай дейилади:

«Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги комиссияси «Яхшиларнинг қадрига етайлик» мақоласи бўйича 6-туғруқхонадаги аҳвол билан танишди. Аниқланишича, акушер-гинеколог Санкина Е. Л. 1987 йил ноябрдан штатга қўшимча (Куйбишев район соғлиқни сақлаш бўлими 1988 йил учун тасдиқлаган) жадвалга асосан ишлаяпти. Шуни ҳисобга олиб, 6-туғруқхона маъмурияти Е. Л. Санкинага 2-аёллар консультациясидаги вакант лавозимга доимий ўтиб ишлашни таклиф қилган ва қатъий рад жавоби олган. Бу масала 6-туғруқхона касаба союз комитетининг кенгашида кўриб чиқилди ва касаба союз комитети Е. Л. Санкинани штат қисқариши бўйича ишдан бўшатишга розилик берди. 1988 йил 23 мартдаги 29-буйруқ билан врач Е. Л. Санкина штатга қўшимча қабул қилинган ходим сифатида 1988 йил 25 майдан вазифасидан озод қилинди, у буйруқ билан таништирилди.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министри ўринбосари
Д. Н. ҚОБУЛОВА».

РЕДАКЦИЯДАН: Мақола газетада эълон қилинганига бир ярим ой бўлди. Тегишли ташкилотлар газетанинг танқидий чиқишига бир ой ичида жавоб бериш кераклигини, албатта, яхши биладилар. Бироқ, афсуски, мақолага газетхонлардан кўплаб хатлар келаяпти-ю, 6-туғруқхонадаги воқеалардан мақола эълон қилинмасдан илгариёқ яхши хабардор бўлган Тошкент шаҳар партия комитети ҳамон — жим.

Яна қанча муддат сукут сақларкинлар?

Сиз нима дейсиз?

ОДАМ ДЕЙИШГА ТИЛ БОРМАЙДИ!

АДАШГАН ДИЛ НИДОСИ

АССАЛОМУ алайкум ҳурматли редакция!

Менинг сизларга мактуб йўллашимдан мақсад фақатгина сизларнинг ёрдам беришингизга бўлган ишончдир. Мен ҳаётда қаттиқ адашдим. Яъни менинг нене орзу-умидлар билан турмуш қурган кишим ўта кетган хотинбоз, ашаддий муттаҳам ва ифлос бўлиб чиқди. Мен у билан 1984 йилда турмуш қурдим. Асли қўқонлик. Тўйдан кейин бирнеча ой ўтгандан сўнг билсам, унинг Фарғонада хотини ва Чарос исмли қизчаси, Қуруқсойда хотини ва уч боласи бор экан. Мен унга учинчи хотин бўлибман. Мендан кейин бўстонлиқлик Нишонгул деган аёлни топиб олибди.

Унинг касби эса қандай йўл билан бўлмасин одамлардан пул олиш, ёши 36 да, айни кучга тўлган пайт. Қаерга борса, одамлар билан тез тил топишиб кетади-да, қарабсизки, бир оз вақтдан сўнг у ёки буни баҳона қилиб ўша одамдан пул олади ва шу билан ғойиб бўлади.

Қисқаси, унинг шу пайтгача пулини ўғирлаб кетган кишиларининг сон-саноғи йўқ. Ишонинг, мен бу гапларни ҳеч бир муболағасиз ёзаяпман.

Мен у билан 1984 йилдан 1986 йилгача бирга яшадим. Шу 2 йил ичида икки фарзандли бўлдим. Бу 2 йил ичида бирор тинч кун йўққи, уни эшикдан лаънатлаб, пулини сўраб келмаган одам бўлса. Мен 1986 йил ноябрда иккинчи фарзандимни кўриб туғруқхонада ётганимда у яширинча уйимни, рўзғордаги ҳамма буюмларим, болаларимнинг буюмларигача сотиб, уйининг пули, буюмларнинг пули, томорқанинг пулини олиб кечаси қочиб кетибди. Мен буни эшитиб қандай аҳволга тушганимни бир тасаввур қилинг. Оилада янги фарзанд туғилганда-я!

Шундан кейин мен отамникида яшай бошладим.

1986 йил декабрь ойида нафақа учун Бўка район судига ариза бердим, кераkли ҳужжатларни ҳам судга топширдим. Ана шундан кейин менинг ниҳоясиз, сарсон-саргардон кунларим бошланди.

Январь ойида суд қабулхонасидаги кўзойнакли секретарь аёл менга аризамни тутқазиб, эрингизнинг қариндош-уруғлари Тожикистонда бўлса, ўзи ҳам ўша ерда бўлса керак, Бўстон район халқ судига боринг, деди.

Қаттиқ қишда 2 ойлик чақалоқни кўтариб, бир ярим яшар боламни етаклаб Бўстонга бордим. У ерда суд раиси бўлган аёл болаларнинг совуқдан қизариб йиғлаётганини кўриб мени юборган аёлдан астойдил аччиқланди ва эрингизнинг учети Бўкада бўлса ишни Бўка район халқ суди кўради, деб тушунтирди. Бир неча ойдан кейин унинг Бекобод районидаги «Ленинград» совхозида ишлаб юрганини эшитдим ва унинг иш жойини Бўка район халқ судига маълум қилдим. Суддан унинг иш жойига нафақа ҳақидаги қоғоз борса ҳам, совхоз бухгалтери нафақа пулини олиб қолмай, ойлигининг ҳаммасини унга бериб юборибди. Эрим эса нафақа тўлашдан воз кечиб, иш жойидан қочиб кетибди.

Шундан сўнг 1987 йил кузда уни топиш учун қидирув эълон қилинди. Бўка район ички ишлар бўлими паспорт столининг бошлиғи Б. Эшонқулов унинг қариндошларидан суриштириб Қуруқсойда эканини аниқлади ва уни 24 ноябрда ўз олдига чақиртирди. У келгандан кейин эса тезроқ ишга кириб нафақа тўлашини тайинлаб яна қайтариб юборди. Менга эса уни зўрлаб ишлатишга ҳаққим йўқ, деб айтди. Ваҳоланки, менга мактаб томонидан берилган уйнинг пули (280 сўм), кейинги уйимнинг пули (1000 сўм), томорқа пули (2000 сўм), сотилган буюмларимнинг пули (240 сўм), бир йиллик нафақа пули (480 сўм)ни олиб бериши керак эди.

Паспорт столига икки болани кўтариб қатнайвериб, чарчадим. Охири Б. Эшонқулов шундай деди:

— Синглим, қатнайвериб овора бўлманг. Сарсон бўлганингизнинг фойдаси йўқ. Барибир уйингизу, буюмларингизнинг пулини ҳам, нафақа пулингизни ҳам ололмайсиз. Эрингиз ишга кирса кирар, кирмаса йўқ. Яхшиси ўзингиз ишланг.

Ҳурматли редакция! Мен энди нима қилишим керак?

Гўдакларини бағрига босиб зор қақшаб қолаётган мен каби оналар камми? Кўпинча оиласи бузилган эркаклар сал фурсат ўтмай яна бир аёлни топиб яшаб кетаверади. Отасиз қолган болалар-чи? Улар ота меҳрини кўрмай ўсишади. Эркак кишининг оила бошлиғи деган юксак номи бор. Нега баъзилар бу номга лойиқ бўлишга ҳаракат қилишмайди? Бир-биридан ширин фарзандларимнинг мунчоқдек кўзларига қараб туриб, уларнинг жуда эрта ота меҳридан бенасиб бўлганига юрагим ачишиб кетади. Уларнинг айби нима? Дунёга келганими? Ҳали умримизнинг охиригача шундай бир қабиҳ инсон экиб кетган жабр дарахтининг аччиқ мевасидан тотишга мажбурмиз.

Бир неча аёлнинг ёш умрини бевақт ҳазон қилган, бир қанча болаларни тирик етим қилиб ота меҳридан бенасиб этган бундай пасткаш кишилар ҳали кўп. Лекин, афсуски, бу ҳаётда учрайдиган одатдаги ҳолга айланиб қолган.

Давлат мулкини ўмарган шахсларга қарши дарҳол чора кўрилади, жиноий жавобгарликка тортилади. Бу ҳақда газеталарда хабарлар ёзилади. Лекин ана шу давлат мулкини яратувчи Инсоннинг бахтини ўғирлаган, қайтарилмас умрини ҳазон қилган номард кишиларга-чи?

Унақа одамларга қандай муносабатда бўлинаётгани тўғрисидаги аниқ мисолни мен юқорида ўз ҳаётим орқали ҳикоя қилиб бердим. Шояд бунинг бошқаларга нафи тегса, маъмурий органларнинг муносабати эса ўзгарса.

Исм-фамилиямни яширмайман:

Гулчеҳра АСРАҚУЛОВА.

РЕДАКЦИЯДАН: Гулчеҳранинг хатида келтирилган фактларнинг ҳаммаси ҳақиқий бўлса, унинг собиқ эри жиноятчидир. Лекин афсуски, жиноят ҳали исботланганича йўқ. Шунинг учун ҳам унинг исм-фамилиясини ҳозирча атамадик, исм-фамилияси эса район милициясидагиларга маълум. Шундай бўлса-да, улар жиноятни исботлашга уриниб ҳам кўришмаган. Нега? Бу савол билан Бўка район ички ишлар бўлими масъул ходимларига мурожаат қилдик. Ҳатда тилга олинган паспорт столининг бошлиғи Бахтиёр Эшонқуловнинг таъкидлашича, Г. Асрақулова сотилган уй-жой ва томорқа пулларини ундириб бериш тўғрисида эмас, балки фақат нафақа ундириб беришни сўраб мурожаат қилган эмиш. Милиция унинг собиқ эри Тожикистоннинг Матчо районида бошқа бир хотин билан яшаётганини аниқлабди ва нафақа талабномаси ўша адресга жўнатилиб, қидирув тўхтатилибди.

Кўриниб турибдики, хатдаги гаплар билан милиция масъул ходимининг жавоби унчалик қовушмаяпти. Агар Гулчеҳранинг ёзганлари рост бўлса, муттаҳам эр топилган экан, энди пулни ундириб бериш тўғрисида милицияга яна ариза ёзишга тўғри келар. Ҳар ҳолда, жиноят Бўкада содир бўлган (агар жиноят бор бўлса—ред.) ва бу ишни Бўка район ички ишлар бўлими ниҳоясига етказиб, натижасини редакцияга маълум қилади, деган умиддамиз.

Хатни эса Гулчеҳра айтганидек, бошқалар учун сабоқ бўлар деган ниятда эълон қилдик. Ўз фарзандларини ташлаб, нафақа бермай қочиб юрган бу ва бунга ўхшаш номардларнинг домига энди бошқа аёллар илинмасин деймиз.

Адабиёт ва санъат

Ҳайдар Муҳаммад—редакциямиз меҳмони

«Табиат — бизга онадир...»

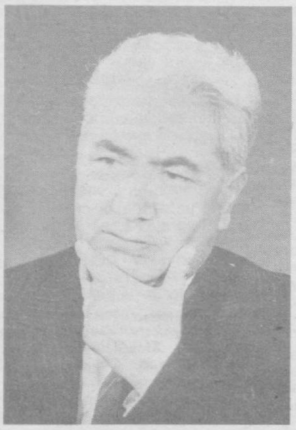

Шоир ва драматург Ҳайдар Муҳаммаднинг 200 га яқин шеърларига куй басталанган. Унинг «Тошкентнинг нозанин маликаси» музикали драмаси Бутуниттифоқ конкурси дипломи билан тақдирланган. Булардан ташқари, «Чиройли аёлнинг илтимоси», «Собир Раҳимов ва хоин», «Ипак гиламлар» сингари бир пардали пьесалари халқ театрлари репертуаридан мустаҳкам ўрин олган. «Ипак гиламлар» республика конкурсининг мукофотига ҳам сазовор бўлди. Муаллифнинг «Сув — оби-ҳаёт» сюжети асосида суратга олинган «Наштар» киножурналининг шеърий фельетони Ўзбекистон ССР Табиатни муҳофаза қилиш жамиятининг мукофоти ва дипломи билан тақдирланди.

Шунингдек, ижодкорнинг «Кўнгил — чинни пиёла» пьесаси республикамиз ва Қирғизистон театрларида ўйналмоқда. Ўзбек халқ эртаклари мотивлари асосида яратган «Элёр ботир» пьесаси эса ўтган йили Наманган область театрида саҳналаштирилди. Унинг таржимасида Ҳ. Мухторовнинг «Неваралик келин», Анорнинг «Занжир ва қиёфалар» комедиялари ҳам саҳналаштирилди. М. Ворфоломеевнинг «Эрмон» пьесаси эса радиопостановка қилинди.

Қуйида сиз Ҳ. Муҳаммаднинг янги шеърлари билан танишасиз.

ОРОЛНИ АСРАЙЛИК

Оролни асрайлик, азиз одамлар,
Қора булут бўлиб учиб кетмасдан.
Денгизни сақлайлик, ғанимат дамлар,
Мулкимиз осмонга кўчиб кетмасдан.
Оролнинг бағрида туғилган булут
Ҳаёт келтиради шу даламизга.
Ёмғир — она-ерга баракаю қут,
Боиси, табиат — онадир бизга!
Орол қуриб қолса туз ёғар дерлар,
Туз ва қумлик ёғса — офатдир, ахир!
Саҳрога айланар жаннатбахш ерлар,
Бу замин бўлади қуп-қуруқ, тақир.
Оролни асрайлик қошу қароғдек,
Мажлислар қарорин кутиб турмасдан.
Денгиздан ажралиб, сўнг қолиб доғда,
Сувни ҳам бировдан сўраб юрмасдан.
Оролни асрайлик, азиз одамлар!..

АЁЛ ҚЎЛЛАРИ

Қўлларинг теккан жой
Гўзал бўлур, кўрсатиб чирой.
Сенинг меҳринг ардоғида
Гўдак бўлур инсон, —
Кўчат бўлур гул.
Сенинг қўлларингдан
Ширин бўлур ҳар қандай таом.
Аёл қўлидаги дутор тилга кирса —
Булбул бўлур лол.
Кел, жонгинам, кўзимга суртай
Шу покиза қўлларингни.
Шу тоб кўзим равшан тортар,
Ишончим комил.
Аёл қўлларидан офтоб ҳароратию
Меҳр нурлари таралар.
О, аёл қўлларин кўрмаган эркак
Лаззат билмас, ташландиқ тўнгак.

ГУНОҲИМ НИМА?

(ИЧКИЛИКБОЗ ОИЛАСИДА НОГИРОН ТУҒИЛГАН ФАРЗАНД ТИЛИДАН).

Гуноҳим не эди, эй, отажоним,
Дунёга мажруҳ ҳолда туғилдим.
Нонлож ҳасратда қоврилар жоним,—
Эркин нафас олмай роса бўғилдим.
Оёғим судралар, лиқилдоқ бўйним,
Вужудим майишган, яримдир миям.
Кўзларим шилпиқ, осилган тилим,
Ахир, шу ҳолатда бўлдимми одам?
Болалар тош отар мени кўришса,
Масхаралаган каби қилишар майна.
Розийдим дўппослаб роса уришса,
Ашаддий душманим бўлди тошойна.
Дилда на умид бор, на бордир орзу,
Бахт ҳақида ўйлаш ўзи бекор гап.
Ният қилган билан ушалармн у,
Ёндан ўтиб кетар бериб менга чап.
Врачлар — ширин сўз, юпатишга зўр,
Одам бўлишимни қилар каромат.
Биламан, бўламан ногирон, нонхўр,
Ҳаёт — ҳаёт эмас, гўё қиёмат.
Отажон, сиз ичган арақнинг заҳри—
Касофати келиб менга урибди.
Қаранг, ёнингизда кўзи мўлтираб
Ногирон бир вужуд—фарзанд турибди.
У мен—тирик мурда, ортиқча бир юк, —
Ташлашга кўз қиймас, кўтариш оғир.
Кўз ёшим қон каби аччиқ ва қуюқ,
Отажон, ёшимни силиб қўйинг бир.
Гуноҳим не эди, азиз отажон?..

ДИҚҚАТ: ПРЕМЬЕРА

«МАРҲУМНИНГ ҲУРМАТИ»

РЕСПУБЛИКА Киночилар уйида «Ўзбекфильм» студиясида ишланган «Марҳумнинг ҳурмати» бадиий фильмининг премьераси бўлиб ўтди. Картина сценарийси таниқли адиб Саъдулла Сиёев қаламига мансуб. Уни режиссёр Темир-Малик Юнусов экранлаштирди. Фильмдаги бош ролни Ҳусан Шарипов ижро этган. Шунингдек, Ҳожиакбар Нурматов, Хайрулла Саъдиев каби актёрлар талқин этган образлар ҳам томошабинларга манзур бўлди.

Премьерадан олдин фильмни яратган ижодий коллектив билан танишув бўлиб ўтди. Ўзбекистон ССР Кинематографчилар союзи правлениесининг раиси Малик Қаюмов Темир-Малик Юнусовнинг ижоди ҳақида қисқача гапириб ўтди ва уни СССР Кинематографчилар союзига қабул қилинганлиги билан табриклади. Шунингдек, режиссёр Элёр Эшмуҳамедов ва кинодраматург Одилшо Агишевлар ҳам ўз ҳамкасбларининг ижодининг характерли қирралари ҳақида сўзлаб, уни СССР Кинематографчилар союзига қабул қилинганлиги билан табрикладилар.

Ҳ. АКБАРОВ.

УМИДЛИ СОЗАНДА

ОЙБЕК Саматов дастлаб Глиэр номли республика музика билим юртида соз чалиш сирларини қунт билан ўрганди. Тинимсиз машқ қилиш ёш созандани эзгу мақсадига етказди. У 1986 йили Т. Жалилов номли халқ чолғу ансамбли оркестрига ишга қабул қилинди. Мана икки йилдирки, О. Саматов ана шу коллектив билан Иттифоқимизнинг кўпгина шаҳарларида бўлиб, ижрочилик маҳоратини намойиш этмоқда. Айни чоғда у консерваториянинг 5-курсида таълим олаяпти.

Яқинда ёш созандаларнинг V республика конкурсида О. Саматов ҳам иштирок этиб, мазкур ижодий баҳснинг ғолиблари сафидан ўрин олди. Умидли ижрочининг бу муваффақиятида унинг устози Ш. Зияевнинг ҳам хизматлари каттадир.

Ҳ. МИРЗАКАРИМОВ, автор фотоси.

ШОИРГА ЁДГОРЛИК

• Инсон хотираси азиз

ЯҚИНДА Бўстонлиқнинг Паргиз посёлкасида таниқли шоир, таржимон ва моҳир хаттот Сирожиддин Сидқий Хондайлиқий қабрига ёдгорлик ўрнатилди. Ёдгорликнинг очилиши муносабати билан бу ерга шоирнинг ҳамқишлоқлари, яқин кишилари ва партия, совет ташкилотларининг вакиллари тўпландилар.

Йиғилишни район Совети ижроия комитети раисининг муовини В. Қодиров очди. Шоирнинг ҳамқишлоқлари, уни яхши билган кексалар, меҳнат ва уруш ветеранлари, шунингдек, ёзувчи ва публицист Дадахон Нурий Сидқий Хондайлиқийнинг ҳаёти ҳамда ижоди хусусида гапирдилар, шоир қабрига гулдаста қўйдилар.

А. АСИЛОВ.

• Китоблар оламида

МАДАНИЙ ҲАМКОРЛИГИМИЗ САҲИФАЛАРИДАН

«Фан» нашриёти тарих фанлари доктори, профессор И. Низомиддиновнинг «Ўрта Осиё — Ҳиндистон муносабатларига доир» брошюрасини босмадан чиқарди.

ЎРТА ОСИЁ ва Ҳиндистон халқлари ўртасидаги маданий алоқалар ҳар иккала халқ маданиятларининг тобора бойиб боришига қулай имкон яратди. XVI асрнинг иккинчи ярмида Шимолий Ҳиндистонда ўзига хос миниатюра мактаби вужудга келиб, унга Ўрта Осиёнинг зукко мўйқалам соҳиблари раҳнамолик қилдилар.

Авторнинг ушбу рисоласида юқоридаги масалалар билан бир қаторда ўрта осиёлик сайёҳларнинг Ҳиндистон ҳақидаги асарлари таҳлилига, шунингдек ўзбек ва тожик тилларига ағдарилиши воситасида Ҳиндистон халқлари илмий-маданий меросининг Ўрта Осиёда ёйилиш масаласига катта ўрин берилади.

Рисола кенг китобхонлар оммасига мўлжалланган.

●

«ОДАМ: ҲАЁТИ ВА МАНГУЛИГИ»

«Ўзбекистон» нашриёти М. Умаровнинг юқоридаги ном билан аталган рисоласини босмадан чиқарди.

МУАЛЛИФНИНГ мазкур брошюрасида одам ва унинг ҳаёти ҳақидаги илмий ва диний тасаввурлар ҳақида фикр юритилади, ғайри илмий уйдирмаларнинг асоссизлиги фош этилади. Рисола кенг китобхонлар оммасига мўлжалланган.

●

«СЎЗ ХУСУСИДА СЎЗ»

«Ёш гвардия» нашриёти таниқли тилшунос олим Алибек Рустамовнинг «Сўз хусусида сўз» китобини чоп этди.

КИТОБДА ўзбек тилининг ўзига хос хусусиятлари, муомала одоби, сўздан сўзнинг фарқи борлиги ҳақида баҳс юритилади. Мамлакатимизда тилшунослик сиёсатининг тўғри йўлга қўйилганлиги, Ленин партиясининг миллий маданият, миллий тилларга қилаётган беқиёс ғамхўрлиги таъкидланади. Мазкур китоб кенг китобхонлар оммасига мўлжалланган.

Р. ТИЛЛАЕВ.

ВИДЕОФИЛЬМ КЎРИШНИ ИСТАСАНГИЗ...

Сўнгги вақтда аҳоли ўртасида видеофильмларга бўлган қизиқиш тобора ортиб бормоқда. Шунинг учун ҳам кўпгина видеосалонлар ташкил қилиняпти. Шу муносабат билан мухбиримиз У. Абдушоҳидов кинофильмлар прокати область идораси директори А. Исҳоқов билан суҳбатда бўлди.

— **Аъзамжон Ғиёсович, областимизда фаолият кўрсатаётган видеосалонлар кўлами ҳақида гапириб берсангиз.**

— Областимизда ҳозирги кунда ўттиздан ортиқ видеосалонлар ишлаб турибди. Хусусан, Ангрен ва Бекободда бештадан, Янгиободда тўртта, Олмалиқда учта, Чирчиқда эса иккита шундай салонлар мавжуд. Уларнинг сони борган сари кўпаймоқда. Аммо, бу видеосалонлар аҳоли талабини тўла даражада қондиролмайди. Шуни ҳисобга олган ҳолда махсус видеокинотеатрлар қуриш эҳтиёжи туғилаяпти. Областимиздаги дастлабки бундай муассасани бунёд этиш ишлари Чирчиқ шаҳрида ниҳоясига етказилмоқда. У бирваракайига юзта томошабинга хизмат кўрсата олади. Шуни ҳам айтиб ўтиш кераккн, мазкур видеокинотеатр Японияда ишлаб чиқарилган видеотасвир мосламалари билан жиҳозланган. Унинг ҳажми 2х3 метрли экрани тасвирнинг юксак даражада сифатли бўлишига имкон беради.

— **Мавжуд салонларни видеофильмлар программалари билан таъминлаб туриш қандай амалга оширилмоқда?**

— Бунинг учун кинофильмлар прокати область идораси қошида видеотека очишга қарор қилинди. У шу йилнинг январидан фаолият кўрсата бошлади. Бугунги кунда бу ерда 200 дан ошиқ видеопрограммани ўзида мужассамлаган 300 га яқин видеокассета мавжуд.

— **Кейинги пайтларда областимизда шахсий видеомагнитофонлар сони кўпайиб бораётганлиги сабабли ундан якка ҳолда фойдаланиш ҳам кенг оммавийлашмоқда. Ана шундай хусусий магнитофон эгаларига қандай хизмат кўрсатилаяпти?**

— Аввало, видеокассеталарни якка тартибда прокатга олувчи бундай одамларнинг эҳтиёжлари атрофлича ўрганилмоқда. Қолаверса, 1 апрелдан бошлаб, область кинопрокат идорасининг видеотекаси фақатгина давлат кинотармоғига қарашли видеосалонларгагина эмас, балки вақтинча фойдаланиш учун алоҳида шахсларга ҳам видеокассеталар бермоқда.

Видеотекамиз Тошкент шаҳри, Қатортол кўчасидаги 117-уйда жойлашган. Батафсил маълумот олишни истаганлар телефон орқали (76-88-26) мурожаат қилишлари мумкин.

• ҲАФТАЛИК ПРОГРАММА •

Профилактика муносабати билан душанба, 18 апрель куни соат 7 дан 11.20 гача МТ I кўрсатувлари ЎзТВ канали орқали намойиш этилади.

Душанба

18 апрель

✦ МТ-I

7.00 «120 минут». 9.05 Футбол шарҳи. 9.35 Клим Самгиннинг ҳаёти. Бадиий фильм. 11-серия. 10.50 Мультфильм. 11.10—15.55 Янгиликлар. 16.05 Қайта қуриш прожектори. 16.15 Едгорликларни муҳофаза қилиш халқаро кунига. 16.45 Концерт. 17.15 Мультфильмлар. 17.45 Мен, сен ва ҳаммамиз биргаликда. 18.30 Концерт. 19.05 Телеочерк. 19.25 Пульс. 19.55 Футбол шарҳи. 20.25 Концерт. 21.30 «Время». 22.05 Қайта қуриш прожектори. 22.15 Клим Самгиннинг ҳаёти. Бадиий фильм. 11-серия. 23.30 Дунё воқеалари. 23.40 Шингил ҳикоялар антологияси.

✦ МТ-II

18.35 Янгиликлар. 18.45 Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 19.45 Концерт. 20.00 Ҳужжатли фильм. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин кичкинтойлар. 20.45 Халқаро панорама. 21.30 «Время». 22.05 Қайта қуриш прожектори. 22.15 Ҳужжатли фильмлар экрани. 23.05 Янгиликлар. 23.10 Тонгги почта. Музикали кўрсатув.

✦ ЎзТВ

16.15 Болалар учун фильм. 17.30 География. 18.00 Янгиликлар. 18.15 Болалар учун. Бойчечак. 18.45 Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси олдидан. 19.30 «Ахборот». 19.45 Телефильм. 20.00 Санъат оламида. 20.30 «Ахборот». 20.50 Концерт. 21.20 Долзарб вазифа. Доривор ўсимликлар. 21.30 «Время». 22.05 Қайта қуриш прожектори. 22.15 Ҳаёт қувончлари ва ташвишлари.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.20 34-тезюрар. Бадиий фильм. 20.45 Халқ хизматида. 21.30 ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ.

Сешанба

19 апрель

✦ МТ-I

7.00 «120 минут». 9.05 Телевизион ҳужжатли фильмлар. 9.35 Клим Самгиннинг ҳаёти. Бадиий фильм. 11- ва 12-серялар. 12.00—16.00 Янгиликлар. 16.10 Қайта қуриш прожектори. 16.20 Қалмиқ телевидение студиясининг программаси. 17.05 Концерт. 17.30 Мультфильмлар. 18.00 Телевизион ҳужжатли фильм. 19.00 Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси олдидан. 19.30 Дунё воқеалари. 19.50 Шаҳарни асранг. Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.05 Қайта қуриш прожектори. 22.15 Клим Самгиннинг ҳаёти. 12-серия. 23.25 Дунё воқеалари. 23.35 Эҳтиётқорлик.

✦ МТ-II

9.00 Эрталабки гимнастика. Ўқув программаси. 9.15 Диққат: олти ёшлилар. 9.35, 10.35 Табиатшунослик. 9.55 Илмий-оммабоп фильм. 10.05 Француз тили. 10.55 Илмий-оммабоп фильм. 11.05 СПТУ ўқувчиларига. 11.35, 12.35 Музика. 12.05 Француз тили. 13.05 Жинойи қидирув бўлимининг маълумотига кўра. Бадиий фильм. 14.15 Ҳужжатли фильм. 15.05 Янгиликлар. 15.15 Инженер Гариннинг инқирози. Бадиий фильм. 1-серия. 18.35 Янгиликлар. 18.45 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 19.30 Ритмик гимнастика. 20.00 Музикали киоск. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 Киножурнал. 21.00 Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун. 21.30 «Время». 22.05 Қайта қуриш прожектори. 22.15 Концерт. 23.05 Ҳужжатли фильм экрани. 24.00 Янгиликлар.

✦ ЎзТВ

16.45 Болалар учун фильм. 17.30 Физика. 18.00 Янгиликлар. 18.15 Мультфильм. 18.25 Ешлик студияси кўрсатади. 19.30 «Ахборот». 19.45 СПИД ҳақида нималарни билиш керак. 20.20 Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 Музикали программа. 21.30 «Время». 22.05 Қайта қуриш прожектори. 22.15 Қорақалпоқ шоири Бердақ туғилган кунининг 160 йиллигига бағишланган тантанали кеча.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.25 Садқан сар. Бадиий фильм. 20.50 Совет Иттифоқи бўйлаб. Кинопрограмма. 21.30 ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ.

Чоршанба

20 апрель

✦ МТ-I

7.00 «120 минут». 9.05 Клим Самгиннинг ҳаёти. Бадиий фильм. 12- ва 13-сериялар. 11.30, 16.00 Янгиликлар. 16.10 Қайта қуриш прожектори. 16.20 Салом, музика! 17.05 Биз қандай дам олаяпмиз. 17.35 Ҳужжатли фильмлар. 18.30 «... 16 ёшгача ва ундан катталар». 19.15 Мультфильм. 19.30 Концерт. 20.10 Дунё воқеалари. 20.30 Ильични эслаб. 21.30 «Время». 22.05 Қайта қуриш прожектори. 22.15 Клим Самгиннинг ҳаёти. Бадиий фильм. 13-серия. 23.30 Дунё воқеалари. 23.40 Фидойи шахслар.

✦ МТ-II

9.00 Гимнастика. 9.15 Илмий-оммабоп фильм. 9.35, 10.35 Физика. 10.05 Немис тили. 11.05 СПТУ ўқувчиларига. 11.35, 12.35 Тарих. 12.05 Немис тили. 13.05 Концерт. 13.30 Анъаналар ворислари. 14.35 Йил фасллари. 15.10 Янгиликлар. 15.25 Такрорий телефильмлар кундузги сеанси. 18.30 Янгиликлар. 18.40 Ҳужжатли фильм. 19.05 Москва саҳна усталари. 20.15 Агар соғлом бўлай десанг. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 Концерт. 21.25 Ҳаракат хавфсизлиги учун. 21.30 «Время». 22.05 Қайта қуриш прожектори. 22.15 Хоккей. «Крылья Советов» — «Динамо» (Москва). 23.45 Янгиликлар. 23.50 П. И. Чайковский номли халқаро конкурс лауреатлари.

✦ ЎзТВ

16.15 Шов-шувга раддия. Музикали бадиий фильм. 16.45 Рус адабиёти. 17.15 Телефильм. 17.30 Рассом ва китоб. 18.00 Янгиликлар. 18.10 Пионерлар мамлакатида. 18.55 Теннис. «Динамо» стадионидан репортаж. 19.30 «Ахборот». 19.45 Ешлар овози. 20.15 Экиш мавсуми: суръат ва сифат. 20.30 «Ахборот». 20.50 Концерт. 21.20 Манзарали фильм. 21.30 «Время». 22.05 Қайта қуриш прожектори. 22.15 Навоий лирикаси. 23.40 Бугун оламда нима гап?

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.20 «Ота». Бадиий фильм. 20.50 Реклама. 21.00 Кинопрограмма. 21.30 Москва кўрсатади.

Пайшанба

21 апрель

✦ МТ-I

7.00 «120 минут». 9.05 Қалбга яқин қўшиқлар. 10.10 Янгиликлар. 10.15 Клим Самгиннинг ҳаёти. 13- ва 14-сериялар. 16.00 Янгиликлар. 16.15 Қайта қуриш прожектори. 16.25 Агросаноат ишлари ва ташвишлари. 16.55 Свердловск телевидениеси студиясининг программаси. 18.10 Болалар учун фильм. 19.20 Дунё воқеалари. 19.40 Олтинчи июль. Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.05 Қайта қуриш прожектори. 22.15 Клим Самгиннинг ҳаёти. 14-серия. 23.40 Дунё воқеалари. 23.50 Авторлик қўшиқлари кечаси.

✦ МТ-II

9.00 Гимнастика. 9.15 Илмий-оммабоп фильм. 9.35, 10.35 Умумий биология. 10.05 Испан тили. 11.05 СПТУ ўқувчиларига. 11.35, 12.35 Оилавий турмуш этикаси ва психологияси. 12.05 Испан тили. 13.05 Ҳужжатли фильмлар. 14.15 Устозга таъзим. 15.20 Янгиликлар. 15.30 Такрорий телефильмлар кундузги сеанси. 18.35 Янгиликлар. 18.45 Ритмик гимнастика. 19.15 Концерт. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 «Время». 22.05 Қайта қуриш прожектори. 22.15 Хоккей. МАСК — «Спартак». 23.45 Янгиликлар.

✦ ЎзТВ

16.15 Телефильм. 16.45 Биология. 17.15 Худди ўша йигит. 17.30 Эстетика асослари. 18.00 Янгиликлар. 18.15 Ешлик. 19.30 «Ахборот». 19.15 Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси олдидан. 20.15 Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ленин берган саодат. 21.30 «Время». 22.05 Қайта қуриш прожектори. 22.15 Инсон тақдири. Бадиий фильм. 23.50 Бугун оламда нима гап?

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.20 Бадиий фильм. 21.00 Шаҳар юмушлари ва ташвишлари. 21.30 Душанба кўрсатади.

Жума

22 апрель

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 118 ЙИЛЛИГИ

✦ МТ-I

7.00 «120 минут». 9.05 Олтинчи июль. Бадиий фильм. 10.55 Янгиликлар. 11.05 Клим Самгиннинг ҳаёти. Бадиий фильм. 14-серия. 16.00 Янгиликлар. 16.10 Нега ва нима учун? 16.35 Дўстлик меридианлари. 17.05 Социализм мамлакатларида. 17.35 Фильм-концерт. 18.30 Ҳужжатли фильм. 19.00 Дунё воқеалари. 19.20 Концерт. 19.55 В. И. Ленин туғилган куннинг 118 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт. Танаффус пайтида. — «Время». Сўнгра — В. И. Ленин. Ҳаёти саҳифалари. Киноҳужжатлар. 24.00 Нигоҳ. Тунги информацион-музикали программа.

✦ МТ-II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.15 Илмий-оммабоп фильм. 9.35, 10.40 Тарих. 10.00 Ҳужжатли фильм. 10.10 Инглиз тили. 11.05 Тарих. 11.35, 12.35 В. И. Ленин ҳаётида музика. 12.05 Инглиз тили. 13.05 Сузавер, кемачам. Бадиий фильм. 14.15 Ҳужжатли фильмлар. 15.05 Янгиликлар. 15.15 Такрорий телефильмлар кундузги сеанси. 18.35 Янгиликлар. 18.45 Агар соғлом бўлай десанг. 19.00 Қишлоқ янгиликлари. 20.00 Футбол. СССР чемпионати. «Динамо» (Киев) — «Торпедо». 20.45 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 21.00 «Время». 21.40 Казак водий бўйлаб отда боради. Бадиий фильм. 23.15 Бадиий гимнастика. 24.00 Янгиликлар.

✦ ЎзТВ

16.15 Чапай шунқорлари. Бадиий фильм. 17.35 Қўшиғим, жон қўшиғим. 18.20 Рус тили — барчага. 18.50 «Ахборот». 19.05 Қадрдонимиз Ильич. В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалидан репортаж. 19.35 «Ахборот». 19.55 Москва. В. И. Ленин туғилган куннинг 118 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт. 21.30 «Время». 22.05 Бўстон. В. И. Ленин туғилган кунга бағишланган тележурнал. 23.15 Ленинга пешвоз. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.20 Ҳеч ким ўлишни истамади. Бадиий фильм. 21.00 Ҳужжатли фильм.

Шанба

23 апрель

✦ МТ-I

7.00 «120 минут». 9.05 Нега ва нима учун? 9.35 Ҳужжатли фильм. 10.00 Камалак. 10.40 Ҳаракат хавфсизлиги учун. 11.10 Концерт. 11.30 Мультфильм. 11.40 Москва шаҳар автокорхоналари терма духовой оркестрининг концерти. 12.30 Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун. 13.35 Концерт. 14.00 Шанба — ота-оналар куни. 15.25 Шостакович номли Давлат квартети чалади. 15.35 Бу жафокаш қалб эди. Некрасов ва Достоевский. 16.25 Мультфильмлар. 17.00 Концерт. 17.10 СССР Соғлиқни сақлаш министри, академик Е. И. Чазов билан учрашув. 18.45 26 Боку комиссарлари. Бадиий фильм. 20.25 Сизни Вячеслав Малежик таклиф этади. 21.30 «Время». 22.05 Қайта қуриш прожектори. 22.15 Шанба оқшомида. 23.45 Ярим тунгача ва ярим тундан сўнг.

✦ МТ-II

8.30 Эрталабки гимнастика. 8.45 Истиқбол. Телекўрсатув. 9.35 А. П. Чехов. Уч опа-сингиллар. Театр. 10.35 Дин ва сиёсат. 11.05 Илмий-оммабоп фильмлар. 11.55 Қайта қуриш ва ҳуқуқ. 12.10 Ҳайвонот оламида. 13.15 Фалсафий суҳбатлар. 14.00 Уй академияси. 15.30 Спорт гимнастикаси. 16.30 Бургут қаноти. Бадиий фильм. 17.50 Ҳужжатли фильм. 18.40 Эфирда музика. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 Ҳужжатли фильм. 21.15 «Время». 22.05 Қайта қуриш прожектори. 22.15 Дарахтлардаги парашютлар. Бадиий фильм. 1- ва 2-серялар.

✦ ЎзТВ

8.00 Ассалому алайкум. 9.30 Ҳужжатли фильмлар. 10.20 Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси олдидан. 11.05 Оналар мактаби. 11.35 Ишонч меридиани. 12.05 Театр ва замон. 13.05 Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун 13.45 Инсон ва замин. 14.45 Вернисаж. Ўзбекистон рассомларининг кўргазмаси. 15.15 Андижон область Бўз район «Атиргул» ансамблининг концерти. 15.50 Қулфсиз эшик. Бадиий фильм. 17.15 Жаҳонгашта қўғирчоқлар. Республика қўғирчоқ театрининг Ҳиндистондаги гастроллари ҳақида. 18.00 Ҳуқуқ-тартибот посбонлигида. 18.30 Концерт. 19.30 «Ахборот». 19.45 Мультипанорама. 20.30 «Ахборот». 20.50 Рақс — тинчлик элчиси. Музикали программа. 21.30 «Время». 22.05 Қайта қуриш прожектори. 22.15 Ҳўжа Насриддиннинг 12 қабри. Бадиий фильм. 23.40 Сиз учун учрашувлар. «Эксперимент» ансамбли чалади.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

18.00 ДУШАНБА КЎРСАТАДИ.

Якшанба

24 апрель

✦ МТ-I

8.30 Янгиликлар. 8.45 Ритмик гимнастика. 9.30 Сени севаман, ҳаёт. Фотоконкурс. 9.45 Спортлото. 10.00 Будильник. 10.30 Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 11.30 Тонгги почта. 12.00 Саёҳатчилар клуби. 13.00 Музикали киоск. 13.30 Қишлоқ янгиликлари. 14.30 Илмий-оммабоп фильм. 14.55 Ешлик куйлайди ва рақсга тушади. 15.10 Шеърият лаҳзалари. 15.15 Илмий-оммабоп фильм. 16.10 Ақлли буюмлар. Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 18.30 Халқаро панорама. 19.15 Якшанба кинозали. 19.55 Болакайлар. Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.05 СССР — ПХР: янги уфқлар сари. 00.05 Янгиликлар.

✦ МТ-II

8.30 Зарядкага сафланинг! 8.45 Илмий-оммабоп фильм. 9.05 Портретлар. Н. В. Гоголь. 10.05 Иқтисодий билимлар асослари. 10.40 Рус тили. 11.10 Объективда — жониворлар. 11.30 Фан: назария, тажриба, практика. 12.00 Саёҳатчилар клуби. 13.00 Чернобиль. Келажак ҳақида ўйлар. 13.35 Давлат чегараси. Бадиий фильм. 16.00 Эстафета. Физкультура-спорт программаси. 17.30 Ҳужжатли фильм. 17.40 Телевизион музикали абонемент. Г. Н. Найгауз ва унинг шогирдлари. 19.00 Регби. Европа чемпионати. СССР — Испания. 19.45 Фидойи шахслар. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 Фидойи шахслар. 21.30 «Время». 22.05 Менинг нозик-ниҳол маликам. Бадиий фильм. 23.25 Янгиликлар. 23.30 Бадиий гимнастика. СССР чемпионати.

✦ ЎзТВ

8.30 Ассалому алайкум. 10.00 Оловли касб кишилари. Кўрсатув ва концерт. 11.00 Биргаликда куйлаймиз. 11.20 Инсон ва табиат. 11.50 Светофор. 12.50 Мультфильм. 13.00 Дўстлик экрани. 14.00 Ассалом баҳор! Музикали программа. 15.10 Малик Қаюмов. Хотиралар ва мулоҳазалар. 15.50 Шахмат мактаби. 16.20 Кооператив уй-жой қурилиши муаммолари. 17.10 Техника ижодиёти мактаби. 17.45 Реклама. 18.00 Усмирлар учун. 18.45 Ешлик. 19.30 «Ахборот». 19.45 Тилга эътибор... 20.20 «Наштар». 20.30 «Ахборот». 20.50 Эстрада концерти. 22.05 Н. Ҳамроқулов куйлайди. 23.05 Теннис. ЎзССР Министрлар Советининг совринни учун халқаро ўсмирлар турнири.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

17.50 ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ.

• ҲАФТАЛИК ПРОГРАММА •

ЕНГИЛ АТЛЕТИКАЧИЛАР КЎРИГИ

● Марказий «Пахтакор» стадионида касаба союзлари республика кўнгилли физкультура ва спорт жамиятининг енгил атлетика бўйича, 1973 ҳамда 1974 йилларда туғилган ўсмир ва қизлар ўртасида шахсий-команда биринчилиги ўтказилди. Жами 237

спортчи иштирок этган мазкур мусобақаларда 17 минг 833 очко жамғарган Тошкент шаҳрининг биринчи командаси ғолиб чиқди.

Шахсий биринчиликда чирчиқлик Оксана Плотникова ядрони улоқтиришда биринчи ўринни эгаллади. 100 метрга югуришда эса тошкентлик Давид Бучков 10.7 секунд натижа кўрсатиб, республика рекордини ўрнатди. У 200 метрга югуришда ҳам марра биринчи бўлиб етиб келди. Узунликка сакрашда яна бир пойтахт командаси вакили Дима Котенков ғолиб чиқди. Суратларда: мусобақалардан лавҳалар.

Б. Натанилов фотолари.

ГЎЗАЛЛИК ВА СПОРТ БАЙРАМИ

Чиноз шаҳридаги «СССР 60 йиллиги» номли стадионда театрлаштирилган спорт байрами бўлиб ўтди.

Карнай ва сурнай садолари район меҳнаткашларини стадионга чорлади. Сўнгра спорт жамиятлари байроқларини ҳилпиратиб ДОСААФ мотоциклчилари ўтдилар. Жасоратли ва эпчил картингчиларнинг чиқишлари эса йиғилганларга завқ-шавқ бағишлади.

Даврага 1941 йилдан бери КПСС аъзоси, ҳозирда шахсий пенсионер Илёс ака Алиев умр йўлдоши Майра опа билан ташриф буюради. Эллик йилдан бери ҳаётнинг аччиқ-чучугини баҳам кўриб, яшаб келаётган бу икки ҳаёт олқишлар билан кутиб олиндилар. Ёш келинкуёвлар — А. Баҳромов билан Ч. Полвонова, М. Наимов ва Г. Полвоноваларнинг никоҳ кечаларини нишонлаш ҳам шу ердан бошланди.

Бўлиб ўтган тантана, ўйинкулгилардан сўнг хўжаликлараро спорт клубининг «Чиноз» командаси физкультура коллективлари ўртасида область кубоги учун бўлаётган курашда ярим финалда куч синашиш шарафига муяссар бўлган Наримановнинг шаҳрининг «Водник» командаси билан ўзаро мусобақалашди. Ўйин 2:0 ҳисобида «Водник» командаси аъзолари фойдасига тугади. Стадион маъмурияти томонидан «Мусобақанинг энг яхши ҳужумчиси учун» таъсис этилган мукофот ғолиб команда ўйинчиси Синицинга насиб этди.

Футбол ўйини давомида биринчи марта спорт-буюм лотереяси ўйинлари ташкил этилди.

Мазкур спорт байрамининг мароқли ва қизиқарли ўтишига район маданият бўлими ҳаваскорлари муносиб ҳисса қўшишди.

Ш. ШОМУКАРРАМОВ.

БАР ЎРНИДА МАГАЗИН

Пойтахтимизнинг Куйбишев массивида жойлашган «Рисовий» бозоридаги пиво бари ўрнида замонавий типда бунёд этилган, икки залдан иборат 51-комиссион магазин очилди.

Магазиннинг биринчи залидан мебеллар, иккинчи залидан пойабзал, тайёр кийимлар, галантерея, бошқа бўлимларидан эса исталган нарсаларни харид қилиш мумкин.

И. РУСТАМОВ.

ТОШКЕНТДА СЛОВЕНИЯ КЎРГАЗМАСИ

СССР «Госкоминтурист»нинг маданий-ахборот марказида очилган кўргазма «Словения нашриётлари, полиграфияси ва қоғоз саноати ютуқлари» деб номланган.

СЛОВЕНИЯ нашриётлари, полиграфия корхоналари ва қоғоз ассоциацияси, «Папир ин Тиск» бирлашмаси ҳамда СССР ва Ўзбекистон ССР нашриётлар, полиграфия ва китоб савдоси ишлари Давлат комитетлари томонидан ташкил этилган мазкур кўргазмада Словения нашриётларида чоп этилган юзлаб китоб ва альбомлар, саноат корхоналарида чиқарилаётган маҳсулотлар учун ишлатиладиган қути ва қутичалар намойиш этилмоқда.

Кўргазма очилиши арафасида бу ерда матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда Ўзбекистон нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси Давлат комитети раиси А. Акбаров ҳамда Словения республикаси маданият министри Цирил Злобецлар сўзга чиқиб, мазкур кўргазма икки давлат ўртасидаги иқтисодий алоқаларни янада мустаҳкамлашда катта ўрин тутишини алоҳида таъкидлаб ўтдилар.

Экспозиция 20 апрелгача намойиш этилади.

А. ҲАКИМОВ.

СПОРТ — СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ — СПОРТ

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

ФУТБОЛ

✦ Иккинчи лига 7-зона командалари ўртасидаги мамлакат чемпионатининг 3-тур ўйинларида қуйидаги натижалар қайд қилинди: «Нефтяник» — «Сурхон» — 0:0, «Косонсойчи» — «Вахш» — 1:1, «Трактор»—«Целинник» — 0:2, «Металлург» — «Хонка» — 0:2, «Динамо» — «Автомобилист» — 0:1, «Зарафшон» — «Хўжанд» — 2:0, «Соҳибкор» — «Навбаҳор» — 2:1, «Ёшлик» — «Пахтакор» — 3:2.

Чемпионатда беш очко тўплаган Қўрғонтепанинг «Вахш» командаси ҳамон пешқадамлик қилмоқда.

✦ Физкультура коллективлари командалари ўртасида Ўзбекистон чемпионатининг ўтган йилги бронза совриндори Келеснинг «Умид» командаси бу йилги биринчиликни муваффақиятли бошлади. Улар иккинчи тур ўйинида сафарда Жиззахнинг «Зарафшон» командаси билан учрашиб, 5:1 ҳисобида ғолиб келдилар. Шундай қилиб пойтахт области футболчилари тўрт имкониятдан тўрт очко тўплаб чемпионатда якка пешқадамлик қилишмоқда. Шу турнинг қолган матчлари натижалари қуйидагича: «Химик» [Ангрен] — РФОСММ ОТМ — 1:1, «Хисор» [Шаҳрисабз] — «Сельмашчи» [Чирчиқ] — 1:0, «Норин» [Ҳаққулобод] —«Кооператор» [Риштон] — 4:3, «Савай» [Қўрғонтепа райони] — «Гулистончи» [Гулистон]— 1:1, «Бинокор» (Бухоро) — «Ўроқ ва Болға» [Самарқанд]— 0:1, «Химик» [Навоий] —УСК [Урганч]—1:0, «Колхозчи» [Шўрчи] — «Автомобилист» [Тошкент] — 3:0, «Бетончи» [Нукус] — «Геолог» [Қарши] — 1:1.

Бугун учинчи тур ўйинлари бўлиб ўтади.

ВЕЛОСПОРТ

✦ Тошкент велотрекида аёллар ўртасида кўп кунлик Бутуниттифоқ мусобақалар бўлиб ўтди. Унда жаҳоннинг уч карра чемпиони куйбишевлик Н. Кибардина очиқ трекда 3 километрлик масофага бўлган мусобақада энг яхши натижа кўрсатиб ғолиб келди. Финалдаги қолган икки пойгада омад литвалик И. Аленчикайтега кулиб боқди.

ХОККЕЙ

✦ Чехословакиянинг Прага шаҳрида ўсмирлар ўртасида ўтказилаётган хоккей бўйича Европа биринчилигидаги мусобақаларда СССР ва Финляндия терма командалари ўйинларни мағлубиятсиз давом эттиришмоқда. Чемпионатнинг учинчи турида мамлакатимиз хоккейчилари мезбонларни 6:4, финляндиялик хоккейчилар эса швециялик тенгқурларини 7:3 ҳисобида енгдилар. Қолган ўйинларнинг натижалари қуйидагича: Швейцария — Руминия — 4:2, Норвегия — Польша — 7:3.

• Реклама ва эълонлар • • Реклама ва эълонлар •

«ЮБИЛЕЙ» МАРКАЗИЙ СПОРТ ЗАЛИДА

ЎТАДИГАН

«А» класс 2-лигаси 3-зона командалари ўртасидаги

ХОККЕЙ ЎЙИНЛАРИГА МАРҲАМАТ

23—24 АПРЕЛДА
«БИНОКОР» (Тошкент) — «ШВСМ» (Минск).
27—28 АПРЕЛДА
«БИНОКОР» (Тошкент) — «КРЕНГОЛЬМ» (Нарва).

Хоккей командалари учрашуви шанба ва якшанба кунлари — соат 17.00 да, иш кунлари — соат 18.30 да бошланади.

Справкалар учун телефонлар: 46-07-53, 46-68-77 — администратор; 46-03-12, 46-70-31 — касса.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

РСФСРда хизмат кўрсатган артист Анатолий КОРНИЛОВ раҳбарлигидаги

«ҲИНД ВА АФРИКА ФИЛЛАРИ»

катта аттракционнинг

ЯНГИ ПРОГРАММАСИ

Томошалар соат 19.30 да; шанба кунлари— 16, 19.00 да; якшанба кунлари — 12, 15, 18.00 да бошланади.

Коллектив бўлиб тушиш учун буюртмалар қабул қилинади.

Касса дам олиш кунисиз соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.

Справкалар учун телефонлар: 44-35-91, 44-28-04, 44-35-84.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

ҚЎШ-ҚЎШ ЭГИЗАКЛАР

ИНСОНЛАР одатда биттадан туғади. Саксон саккиз ҳолатда битта қўш эгизак туғилади. Учта туғиш эса етти минг олти юзта туғруққа тўғри келади. Бирйўла бешта туғиш эса ҳозиргача етмиш мартага яқин содир бўлган, холос.

Бир аёл умр бўйи энг кўп, нечта фарзанд кўриши мумкин? Бу саволга ўн, йигирма ўттиз... борингки, қирқтага деб тахминий жавоб бериш мумкин. Лекин статистик маълумот 69 рақамини ташкил этади. Бу йигирма етти марта кўзи ёриган аёлнинг дунёга келган фарзандларидир. Ўша аёлнинг номи номаълум бўлиб, у 16 марта қўш эгизак, 7 марта учтадан ва 4 марта тўрттадан туққан. Болаларнинг отаси Иваново областининг Шуи қишлоғи деҳқони Фёдор Васильев бўлган. Аёл эса унинг биринчи хотинидир. Бу ажойиб воқеа XVIII аср охирларига тааллуқлидир. Васильевлар фарзандларининг 67 таси балоғат ёшига етишган.

Марадона — энг бой футболчи

ЙИГИРМА етти ёшлик Диего Марадона жаҳонда энг бой футболчи ҳисобланади. Ҳатто афсонавий Пеле ҳам Марадона сингари катта миқдорда гонорар олмаган. Мисол учун яқинда Ғарбий Берлинда ГФР, Швеция, СССР ва Аргентина командалари иштирокида ўтказилган халқаро турнирда қатнашган Д. Марадона 350 минг доллар талаб қилди ва шунча ҳақни олди. Унинг учун бу пул унчалик кўп эмас. Марадона 1987 йилнинг 1 декабридан буён кўргазмали учрашувларда қатнашиб ва турли-туман рекламали фаолияти учун 1 миллиард 150 минг доллар ишлади. Яна қизиғи шундаки, Марадона Ғарбий Берлиндаги учрашувга команда билан эмас, балки шахсий врачи, менежер ва молиявий маслаҳатчиси билан ўзининг самолётида борди.

СУВДА БИР СУТКА

ЛИОНЛИК Кристиан Метелюн бир суткада 73 километр 925 метр масофани сузиб ўтди. Бу Франциянинг янги рекордидир. Аввалги рекорд Жак Сикого қарашли бўлиб, 73 километр 150 метрни ташкил қилар эди.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

(«Ташкентская правда»)
Орган Ташкентского обкома Коммунистической партии Узбекистана и областного Совета народных депутатов
Издается на узбекском языке

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32

ТЕЛЕФОНЛАР: 33-40-48, 32-53-54 хатлар ва оммавий ишлар бўлими

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.
Р. —08671. Индекс: 64684. А. 1584. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12